

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Cizí jazyk – anglický	Kód modulu:	P-AJ 01
Nominální délka:	170 hodin (0/68/102)	Počet kreditů:	8
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický, cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Získat jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku.			
Vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s klientem/pacientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.			
Kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
• používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů; • popíše vybrané jevy morfologické a syntaktické; • ovládá způsoby slovtvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky; • používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem; • vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji; • zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních; • interpretuje hlavní myšlenky přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace; • odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti slovtvorby, internacionalismů a kontextu; • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce, volně reprodukuje přečtený/vyslechnutý odborný text, vyjádří hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé; • logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.			

Obsah modulu**Kontaktní hodiny výuky:****Cvičení:**

problematika zdraví a zdravého životního stylu;
zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál;
lidské tělo – anatomie a fyziologie;
zásady první pomoci;
profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu, práva pacientů;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetrovatelský proces – ošetrovatelská anamnéza, získávání informací a jejich vyhodnocení, ošetrovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetrovatelské péče;
ošetrovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb klienta/pacienta;
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
ošetrovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii a domácí péči, v akutní péči metodou ošetrovatelského procesu;
edukace klienta/pacienta.

Nekontaktní hodiny výuky:

zdravý životní styl;
lidské tělo;
první pomoc;
ošetrovatelství jako vědní obor a profese sestry;
ošetrovatelský proces, péče o potřeby klienta/pacienta;
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
edukace klienta/pacienta.

Doporučené postupy výuky:

cvičení, semináře,
řízené individuální studium,
práce s literaturou.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ALLUM, V., McGARR, P. *Cambridge English for Nursing, Pre-Intermediate*. Cambridge University Press, 2010. ISBN: 978-0-521-14133-8
ALLUM, V., McGARR, P. *Cambridge English for Nursing, Intermediate*. Cambridge University Press, 2010. ISBN: 0521715407
BOSHER, S. D. *English for Nursing, Academic Skills*. University of Michigan Press, 2008. ISBN: 9780472032273
BOSHER, S. D. *Talk Like a Nurse, Communication Skills Workbook*. Kaplan Publishing, 2014. ISBN-13: 978-1-61865-450-2
GLERDINNING, E. H., HOWARD, R. *Professional English in Use: Medicine*. Cambridge University Press, 2007. ISBN-10: 0521682010
GRICE, T. *Everyday English for Nursing*. Elsevier, 2003. ISBN: 0702026875
HULL, M. *Medical English Clear and Simple: A Practice-Based Approach to English for ESL Healthcare Professionals*. DavisPlus, 2010. ISBN-10: 0803621665
RILEY, J. B. *Communication in Nursing*. Mosby, 2007. ISBN: 0323046762

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Cizí jazyk – německý	Kód modulu:	P-NJ 02
Nominální délka:	170 hodin (0/68/102)	Počet kreditů:	8
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 podle SERR. Získat jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku. Vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru. Kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
• používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů; • popíše vybrané jevy morfologické a syntaktické; • ovládá způsoby slootovorb typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky; • používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem; • vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překládovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji; • zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních; • interpretuje hlavní myšlenky přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace; • odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti slootovorb, internacionalismů a kontextu; • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce, volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, vyjádří hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé; • logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.			

Obsah modulu**Kontaktní hodiny výuky:****Cvičení:**

problematika zdraví a zdravého životního stylu;
zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál;
lidské tělo – anatomie a fyziologie;
zásady první pomoci;
profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu, práva pacientů;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetřovatelský proces – ošetřovatelská anamnéza, získávání informací a jejich vyhodnocení,
ošetřovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetřovatelské péče;
ošetřovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb klienta/pacienta
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
ošetřovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii a domácí péči, v akutní péči metodou ošetřovatelského procesu;
edukace klienta/pacienta.

Nekontaktní hodiny výuky:

zdravý životní styl;
lidské tělo;
první pomoc;
ošetřovatelství jako vědní obor a profese sestry;
ošetřovatelský proces, péče o potřeby pacienta;
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
edukace klienta/pacienta.

Doporučené postupy výuky:

cvičení, semináře,
řízené samostudium,
práce s literaturou.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

DOLEŽALOVÁ, M. *Gesundheitswesen und Krankenpflege*. Hradec Králové: Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Hradec Králové, 1997.
DROSDOWSKI, G. *(Duden) Schülerduden, Fremdwörterbuch, neue Rechtschreibung* Mannheim: Dudenverlag, 2007.
DUSILOVÁ D., *Sprechen Sie Deutsch?* Praha: Polyglot, 2004.
FIRNHABER-SENSEN, V., SCHMIDT. G. *Deutsch im Krankenhaus*. Berlin: Langenscheidt, 2009.
KARASOVÁ, E. *Deutsch für Krankenschwestern*. Praha: Informatorium, 2010.
MOKROŠOVÁ, I. *Německo-český a česko-německý lékařský slovník*. Praha: Grada, 2002.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/11
Název modulu:	Cizí jazyk – ruský	Kód modulu:	P-RJ 03
Nominální délka:	170 hodin (0/68/102)	Počet kreditů:	8
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický. Cílem je doplnit a prohloubit systém jazykového vzdělání, rozvíjet jazykové znalosti získané na střední škole na úroveň B 2 (popř. C 1) podle SERR. Získat jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence lingvistické, sociolingvistické, pragmatické a strategické se zaměřením na odbornou, zdravotnickou a ošetrovatelskou tematiku.			
Vytvořit předpoklady pro pohotové a bezproblémové používání jazyka při výkonu povolání, komunikaci s pacientem, klientem, jeho rodinou, spolupracovníky a ostatním zdravotnickým personálem, pro práci s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka a pro další vzdělávání a růst ve zvoleném oboru.			
Kultivovat celkový osobní projev studenta, chování a vystupování ve vztahu k cizincům, usnadnit přístup k informacím, a tím umožnit vyšší mobilitu absolventa a jeho uplatnění na trhu práce v zahraničí.			
Předpokládané výsledky modulu:			
student:			
- zná a umí používat slovní zásobu včetně vybrané frazeologie obecné i specifické pro daný obor v rozsahu komunikačních situací a tematických okruhů; - zná vybrané jevy morfologické a syntaktické; - ovládá způsoby slovo tvorby typické pro obohacování slovní zásoby v odborném jazyce a vybrané jevy v oblasti stylistiky; - používá osvojené jazykové prostředky v souvislých výpovědích a celcích v souladu s komunikačním záměrem; - vhodně reaguje na partnerovy podněty, odhaduje významy neznámých výrazů, používá kompenzační vyjadřování, pracuje se slovníkem (překladovým, výkladovým), jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji; - zvládá modelové situace při práci v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních - rozumí hlavním myšlenkám přiměřeně náročných odborných textů, rozliší základní a rozšiřující informace; - odvodí významy neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu; - rozumí zdravotnické dokumentaci vedené ve studovaném jazyce volně reprodukuje přečtený /vyslechnutý odborný text, pochopí hlavní myšlenky, pořídí výtah, sestaví resumé; - logicky a jasně strukturuje písemný projev, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky.			
Obsah modulu:			
Kontaktní hodiny výuky - cvičení:			
problematika zdraví a zdravého životního stylu;			
zdravotnická zařízení – systém, činnost a provoz, zdravotnický personál;			
lidské tělo – anatomie a fyziologie;			
zásady první pomoci;			
ošetřovatelství jako vědní obor – historie, filozofie;			

profese sestry – příprava, pracovní náplň, role sestry v multidisciplinárním týmu, práva pacientů;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetřovatelský proces – ošetřovatelská anamnéza, získávání informací a jejich vyhodnocení, ošetřovatelské diagnózy, plán, realizace, hodnocení ošetřovatelské péče;
ošetřovatelská péče – uspokojování základních a vyšších potřeb klienta/pacienta
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
ošetřovatelské modely;
výzkum v ošetrovatelství;
multikulturní ošetrovatelství;
ošetřovatelská péče o nemocné ve vnitřním lékařství, chirurgii, gynekologii, pediatrii, geriatrii a domácí péči, v akutní péči, psychiatrii, metodou ošetřovatelského procesu;
edukace klienta/pacienta, alternativní metody léčby.

Nekontaktní hodiny výuky:

zdravý životní styl;
zdravotnická zařízení;
lidské tělo, první pomoc;
ošetřovatelství jako vědní obor a profese sestry;
komunikace s klientem/pacientem;
etika v ošetrovatelství;
ošetřovatelský proces;
péče o potřeby pacienta;
diagnostické a léčebné postupy, podávání léků a sledování jejich účinků;
výzkum v ošetrovatelství;
multikulturní ošetrovatelství, specifická ošetřovatelská péče;
edukace klienta/pacienta, alternativní metody léčby.

Doporučené postupy výuky:

cvičení, semináře,
řízené samostudium, práce s literaturou.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BALCAR, M. *Ruská gramatika v kostce*. 1.vyd. LEDA, 1999. ISBN 80-85927-56-X
CSIRIKOVÁ, M. *Rusko – český a česko-ruský slovník*. LEDA, 2010. ISBN 978-80-7335-143-4
FEDJUKOVIČ, GAJNUTDINOV: *Anatomie a fyziologie člověka*; Rostov na Donu „Fenix“, 2010; ISBN 978-5-222-16959-9
JELÍNEK, S a kol. Raduga 1. *Ruština pro střední a jazykové školy*. Plzeň, Fraus, 2007. ISBN 80-85784-71-8
JELÍNEK, S a kol. Raduga 2. *Ruština pro střední a jazykové školy*. Plzeň, Fraus, 2007. ISBN 80-85784-73-4
JELÍNEK, S a kol. Raduga 3. *Ruština pro střední a jazykové školy*. Plzeň, Fraus, 2007. ISBN 80-7238-035-4
LINGEA *Velký slovník rusko-český a česko-ruský*, Lingea s.r.o. 2009 Brno, ISBN 978-80-87062-65-4

ŠROUFKOVÁ, M., POHLEI, P. *Praktický slovník rusko-český a česko-ruský*. LEDA, 2009. ISBN 80-7335-030-0
 VASILJEVOVÁ, A. a kol. *Ruština nejen pro samouky*. 2.vyd. LEDA, 2007. ISBN 978-80-7335-112-0

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Odborná latinská terminologie	Kód modulu:	P- OLT 01
Nominální délka:	22 hodin (6/0/16)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úroveň B 1 podle SERR		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost odborné latiny výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • rozlišuje latinské, řecko-latinské termíny v oblasti anatomie, kliniky a patologie z hlediska jejich významu a správně je používá; • popíše stavbu a správné použití medicínských termínů, jejich strukturní vzorce a determinační vztahy; • umí správně odhadnout neznámé termíny „PER ANALOGIAM“ a orientuje se v běžných termínech lékařské praxe; • vysvětlí základní mechanizmy latinské gramatiky; • čte s porozuměním přiměřeně náročný odborný text; • má základ pro odbornou část anglického jazyka „MEDICAL TERMINOLOGY“; • je schopen přesného, výstižného a logického vyjadřování.			
Obsah modulu: Kontaktní hodiny výuky Přednášky: latinská abeceda, výslovnost; tvarosloví substantiva I.-V deklinace; slovesa - stručný přehled; adjektiva I.,II.,III. deklinace, participia přítomného, chemická názvosloví; latinské a řecké prefixy, sufixy, slova složená; nácvik aktivního užívání latinské terminologie v odborné komunikaci s důrazem na terminologii. Nekontaktní hodiny výuky: tvarosloví substantiva I.-V deklinace; adjektiva I.,II.,III. deklinace; číslovky základní 1 – 100, řadové 1 – 20; latinské a řecké prefixy, sufixy; práce s odborným textem, lékařským slovníkem a jinými jazykovými příručkami.			
Doporučené postupy výuky: přednáška,			

diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BYDŽOVSKÝ, J. <i>Latina pro zdravotníky</i> . Radek Veselý, 2005. ISBN 80-86376-38-9 KÁBRT, J. <i>Jazyk latinský I</i> . Praha: Informatorium, 2001. ISBN 80-86073-7 VOKURKA, M., HUGO, J. <i>Praktický slovník medicíny</i> . Praha: Maxdorf, 2004, ISBN 80-7345-009-7. SEINEROVÁ, V. <i>Úvod do latinské terminologie</i> . Fortuna, 2007. ISBN - 978-80-7168-99-7

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Zdravotnické právo ve vztahu k ošetřovatelství	Kód modulu:	P – ZPO 01
Nominální délka:	26 hodin (6/0/20)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, zaměřený na právo a legislativu. Seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotní a sociální péče, včetně práv a povinností zdravotnických pracovníků, pacientů/klientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • popíše právní úpravu týkající se poskytování zdravotní a sociální péče; • vyjmenuje práva pacientů/klientů a umí je aplikovat v praxi; • vysvětlí účel zdravotního pojištění, objasní práva a povinnosti pojištěnců; • objasní, jak je zajištěno poskytování zdravotní péče cizincům; • umí aplikovat právo na ochranu osobnosti na situace z ošetřovatelské praxe; • umí objasnit, jak je řešeno sociální zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobě tíživé situace.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: platná legislativa ČR: Ústava ČR, mezinárodní úmluvy a jejich geneze, právní řád ČR; legislativa vztahující se k poskytování zdravotní péče a sociálního zabezpečení v ČR: úmluva o biomedicíně a zákony vymezující tuto problematiku, hierarchie těchto právních norem; etické aspekty poskytování zdravotní péče versus právní úprava, informovaný souhlas pacienta; systém zdravotního pojištění, zdravotních pojišťoven, vykazování zdravotní péče a její úhrada, financování zdravotní péče cizinců; sociální politika ČR, sociální pojištění, poskytování sociálního zabezpečení a sociálních služeb; organizace sociálních služeb, typy neziskových organizací a jejich význam při poskytování sociálních služeb; WHO, její postavení, význam a zdravotní programy; právní odpovědnost pracovníků ve zdravotnictví; pracovně právní vztahy.			

Nekontaktní hodiny výuky: mezinárodní úmluvy a jejich geneze, právní řád ČR; financování zdravotní péče cizinců; typy neziskových organizací a jejich význam při poskytování sociálních služeb; WHO – význam, zdravotní programy.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, konzultace, řízené samostudium, práce s informačními zdroji.
Způsob ukončení: KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: MACH, J. <i>Lékař a právo – praktické rady pro lékaře a zdravotníky</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3683-9. MACH, J. <i>Medicínské právo Co a jak – praktické rady pro lékaře a zdravotníky</i>. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-218-3. UHEREK, P. <i>Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2658-8. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Zákon č. 96/2001 Sb. Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny. Zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Vyhláška č. 385/2006 Sb., o zdravotnické dokumentaci. VONDRÁČEK, L. WIRTHOVÁ, V. <i>Právní minimum pro sestry</i>. Praha: Grada 2009. ISBN 978-80-247-3132-2. VONDRÁČEK, L. <i>Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní a staniční sestry</i>. Praha: Grada 2005. ISBN 80-47-1198-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Management, ekonomika a pojišťovnictví	Kód modulu:	P – MEP 01
Nominální délka:	32 hodin (8/4/20)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OVP 01, P- ZDP 01, P-SOC 01, P-KOM 01.		
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů, vytvářením strategií řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Studenti se naučí teorii řízení kvality, metodikám vypracování standardů ošetrovatelské péče a metodám auditní činnosti. Poskytuje orientaci ve zdravotnicko-ekonomické problematice, o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví a ekonomických aspektech tohoto podnikání. Modul zahrnuje úvod do teorií a zásad managementu, leadership a etické rozhodování v této oblasti, poskytuje základní znalosti úrovně a postupů řízení, zabývá se problematikou administrativních činností v práci sestry. Informuje studenty o veřejném zdravotním pojištění, podmínkách poskytování a způsobu vykazování a úhrady zdravotní péče.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vymezí úlohu managementu jako nástroje řízení a možnosti jeho uplatnění v ošetrovatelské péči; • kategorizuje metody a nástroje managementu; • popíše principy časového managementu a aplikuje je na úsek ošetrovatelské péče; • popíše principy řízení ošetrovatelské péče; • vysvětlí cíle a prostředky zjišťování kvality se zaměřením na ošetrovatelskou péči; • objasní funkci standardů; • objasní způsob vnitřního a vnějšího hodnocení organizace a činnosti úseku ošetrovatelské péče; • vymezí fáze krizového managementu; • umí používat metody rozhodování; • má znalosti o základních ekonomických kategoriích; • samostatně analyzuje problémy, řeší je a vytváří obecné závěry; • aplikuje teoretické znalosti v praxi; • orientuje se ve veřejném zdravotním pojištění; • dokáže administrativně vykázat poskytnutou zdravotní péči.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: management, význam a uplatnění v ošetrovatelství; koncepční rámec managementu; osobní management; management lidských zdrojů, personální management; marketing;			

management organizační jednotky;
management kvality ošetrovatelské péče, standardy, auditní činnost, řízení kvality v ošetrovatelství;
zdravotní politika;
financování zdravotnických služeb;
ekonomická podstata zdravotnických služeb;
poptávka a nabídka zdravotnických služeb;
veřejné zdravotní pojištění – rozsah, práva a povinnosti pojištěnce;
způsoby vykazování zdravotní péče;
zdravotní pojišťovny v ČR;
administrativa v ošetrovatelství.

Cvičení:

práce s informačními systémy a komunikace v managementu ošetrovatelství;
využití managementu času;
využití management změn;
metodika vypracování ošetrovatelských standardů;
modelové situace krizového managementu.

Nekontaktní hodiny výuky:

management, význam a uplatnění v ošetrovatelství;
management lidských zdrojů, personální management;
management kvality ošetrovatelské péče;
zdravotní politika a financování zdravotnických služeb;
veřejné zdravotní pojištění – rozsah, práva a povinnosti pojištěnce.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
semináře, cvičení, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
řešení modelových situací, projekty.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BLAŽEK, L. *Management – Organizování, rozhodování, ovlivňování*. 2.rozšířené vydání. Grada: 2014. ISBN: 978-80-247-4429-2
DRUCKER, F. P. *Výzvy managementu pro 21. století*. Praha: Management press, 2000. ISBN 80-7261-021-X.
GLADKIJ, I. *Kvalita zdravotní péče a metody jejího soustavného zlepšování*. Brno: IDV PZ 1999. ISBN 80-7013-272-8.
GROHAR-MURRAY, M.E., DI CROCE, H.R.: *Zásady vedení a řízení v oblasti ošetrovatelské péče*. Praha, Grada, 2003. ISBN 80-247-0267-3.
JEDINÁK, P. *Management*. Plzeň, Aleš Čeněk, 2009. ISBN: 978-80-7380-230-1
ŠKRLA P., ŠKRLOVÁ M. *Kreativní ošetrovatelský management*. Praha: Advent – Orion s.r.o., 2003. ISBN 80-7172-841-1.
VANČUROVÁ, A., KLAZAR, S. *Sociální a zdravotní pojištění: úvod do problematiky*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-381-2.
Zákon 160/1992 o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních.
Zákon 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.
Zákon 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Zákon 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

Zákon 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Zákon 551/1991 Sb., o všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Veřejné zdravotnictví	Kód modulu:	P-VEZ 01
Nominální délka:	26 hodin (4/0/22)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty se zdravotní politikou SZO a její realizací na úrovni našeho státu, dále s druhy a formami zdravotních služeb a podmínkami jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních. Součástí je rovněž mezinárodní klasifikace a zdravotnická statistika.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- objasní zdravotní politiku SZO;
- akceptuje hlavní cíle evropské strategie programu „Zdraví 21“;
- objasní úlohu státu ve zdravotní politice společnosti;
- orientuje se v systému zdravotní péče v ČR;
- popíše druhy a formy poskytovaných zdravotních služeb;
- vysvětlí podmínky jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních;
- je seznámen se základy MKN, demografie a zdravotnické statistiky;
- orientuje se v poskytování zdravotnické péče ve vybraných zemích, zvl. EU.

Obsah modulu**Kontaktní hodiny výuky:****Přednášky:**

zdravotní politika SZO a její realizace na úrovni našeho státu;
úloha státu ve zdravotní politice společnosti;
cíle a úkoly zdravotní politiky;
faktory ovlivňující zdravotní politiku;
systém zdravotní péče v ČR;
financování zdravotní péče;
řízení zdravotnictví.
druhy a formy zdravotních služeb;
podmínky jejich poskytování;
pracovníci ve zdravotnictví.
strategie obnovy a podpory zdraví v ČR;
demografická charakteristika obyvatelstva a jeho zdravotní stav;
koncept obnovy a podpory zdraví v ČR;
zdravotnická statistika;
mezinárodní klasifikace nemocí.

Nekontaktní hodiny výuky

zdravotní politika SZO;
druhy a formy zdravotních služeb;
strategie obnovy a podpory zdraví v ČR;
zdravotnická péče ve vybraných zemích zvl. EU, WHO.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
skupinová práce,
práce s informacemi,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů je definován v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektuje požadavky platných dokumentů o vyšším odborném vzdělání.

Doporučená literatura:

- BARTÁK, M. *Ekonomika zdraví: sociální, ekonomické a právní aspekty péče o zdraví*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-503-8.
- BRYNDOVÁ, L. et al. *Health care systems in transition: Czech Republic*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe on behalf of the European Observatory on health Systems and Policies, 2009.
- DETELS, R. et al. *Oxford textbook of public health – 5th edition*. Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN: 978-0-19-921870-7.
- DOLANSKÝ, H. *Veřejné zdravotnictví*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav ošetrovatelství, 2008. ISBN 978-80-7248-494-2.
- DRBAL, C. *Budoucnost zdraví a zdravotnictví*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2008. ISBN 978-80-86729-39-8.
- HOLČÍK, J. *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 293 s. ISBN 978-80-210-5239-0
- JANEČKOVÁ, H., HNILICOVÁ, H. *Úvod do veřejného zdravotnictví*. 1.vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-592-9.
- JAROŠOVÁ, D. *Organizace a řízení ve zdravotnictví*. 2. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008. ISBN 978-80-7368-605-5.
- KASALOVÁ-DANĚKOVÁ, Š. et al. *Vývoj zdravotnictví České republiky po roce 1989: vydáno k 50. výročí ÚZIS ČR*. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, 2010. ISBN 978-80-7280-900-4.
- Kolektiv autorů. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví*. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 80- 7168-943-2.
- ŠATERA, K. *Zdravotní pojištění a ekonomika*. 2.vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2012. ISBN 978-80-7454-135-3.
- VURM, V. et al. *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-997-9.
- ZAVÁZALOVÁ, Helena et al. *Inovované dodatky k vybraným kapitolám ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2008. [ISBN 9788024615691](https://www.karolinum.cz/ISBN/9788024615691).

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ochrana veřejného zdraví, zdravý životní styl	Kód modulu:	P – OVZ 01
Nominální délka:	26 hodin (4/4/18)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu ochrana veřejného zdraví: Modul je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Seznamuje studenta s obecnou epidemiologií a epidemiologickými metodami práce, prevencí nozokomiálních nákaz, problematikou drogové závislosti – s jejími riziky, prevencí a léčbou a následnou péčí při závislosti.			
Anotace modulu zdravý životní styl: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Studentům umožňuje získat profesní znalosti a dovednosti z oblasti podpory zdraví a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích života. Seznámí se s efektivní edukací a poskytováním informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • definuje pojem zdraví; • charakterizuje problematiku veřejného zdraví a jeho ochranu; • orientuje se v platné legislativě týkající se veřejného zdraví; • popíše determinanty a faktory ovlivňující zdraví; • charakterizuje strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním i regionálním měřítku; • charakterizuje zdravotní stav obyvatelstva a životního prostředí v regionu; • orientuje se v programech podpory zdraví; • objasní obecné zásady zdravého způsobu života; • uvede formy a prostředky upevňování zdraví a předcházení nemocem vhodné pro různé typy klientů (včetně zdravotnických pracovníků); • edukuje klienta v jednotlivých oblastech zdravého způsobu života; • objasní rizikové faktory poškozování zdraví; • orientuje se v problematice různých druhů závislostí; • poskytne adekvátní informace při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit; • definuje pojem primární, sekundární a terciární prevence; • objasní prevenci nozokomiálních nákaz, infekčních a neinfekčních chorob; • realizuje a zpracuje samostatně nebo v týmu projektovou průzkumnou práci na téma zdravý životní styl, posoudí a vyhodnotí informace.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky ochrana veřejného zdraví: veřejné zdraví a jeho ochrana;			

zdraví a jeho determinanty;
definice zdraví;
holistické pojetí zdraví;
determinanty a faktory zdraví jedince a populace;
zdravotní stav obyvatelstva ČR;
program „Zdraví pro všechny v 21. stol.“;
národní program podpory zdraví a jeho analýza;
regionální a dílčí programy podpory zdraví, jejich cíle a priority;
zásady tvorby programu podpory zdraví;
zdravotní výchova veřejnosti, legislativa;
prevence – primární, sekundární, terciární;
prevence nozokomiálních nákaz;
prevence infekčních a neinfekčních onemocnění;
základy hygieny a epidemiologie při ochraně a podpoře veřejného zdraví;
význam a perspektiva výchovy ke zdraví.

Přednášky zdravý životní styl:

zdravý životní styl a rizikové faktory;
individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života;
odpovědnost za vlastní zdraví;
oblasti zdravého způsobu života;
výchova ke zdravému způsobu života;
poškození vlastního zdraví, rizikové faktory, problematika závislosti;
zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě.

Cvičení zdravý životní styl:

zdravý životní styl a rizikové faktory;
individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života;
odpovědnost za vlastní zdraví;
výchova ke zdravému způsobu života;
poškození vlastního zdraví, rizikové faktory, problematika závislosti;
zásady pro udržení zdraví a jejich aplikace v každodenním životě.

Nekontaktní hodiny výuky:

zdravotní stav obyvatelstva ČR;
regionální a dílčí programy podpory zdraví, jejich cíle a priority
základy hygieny a epidemiologie, veřejné zdraví a jeho ochrana;
zdravotní výchova veřejnosti, legislativa;
oblasti zdravého způsobu života;
výchova ke zdravému způsobu života;
poškození vlastního zdraví, rizikové faktory, problematika závislosti.

Doporučené postupy výuky:

přednášky, diskuze,
cvičení, semináře,
skupinová práce,
konzultace, řízené samostudium,
projektové vyučování.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

- BARTUŇKOVÁ, S. *Stres a jeho mechanismy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1874-6
- BEDRNOVÁ, E. a kol. *Management osobního rozvoje: Duševní hygiena, sebeřízení a efektivní životní styl*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80- 7261-198-0.
- CARNEGIE, D. & ASSOCIATES. *Jak překonat starosti a stres*. 1. vyd. Praha: Práh 2011. ISBN 978-80-7252-320-7
- ČELEDOVÁ, L.; ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3213-8.
- HAVLÍNOVÁ, M., KOPŘIVA, P., MAYER, I., VILDOVÁ, Z. a kol.: *Program podpory zdraví ve škole*. 2. rozšířené vyd. Praha: Portál. 2006. ISBN 80-7178-263-7.
- HOLČÍK, J. *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost: k teoretickým základům cesty ke zdraví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-7392-129-3.
- KALINA, K. a kolektiv, *Základy klinické adiktologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-2471-411-0.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Hořet, ale nevyhořet*. 2. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-7195-573-3.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Jak neztratit nadšení*. 1. vyd. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-551-3.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-774-4
- KUBEŠOVÁ MATĚJOVSKÁ, H.; HOLÍK, J.; WEBER, P.; MELUZÍNOVÁ, H.; MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2715-8
- MARKOVÁ, M. *Determinanty zdraví*. 1. vyd. Brno: NCONZO 2012. ISBN 978-80- 7013-545-7.
- MÜLLEROVÁ, D. et al. *Hygiena, preventivní lékařství a veřejné zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2014. Učební texty UK Praha. ISBN 978-802-4625-102.
- NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. 3. dopl. a opr. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-267-6
- NEŠPOR, K. *Zůstat střízlivý*. 1. vyd. Brno 2006. ISBN 80-7294-206-9
- PRAŠKO, J. *Jak se zbavit napětí, stresu a úzkosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0185-5.
- PRAŠKO, J. PRAŠKOVÁ, H. *Proti stresu krok za krokem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0068-9.
- VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. *Sestry v nouzi. Syndrom vyhoření, mobbing, bossing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3174-2
- VURM, V. *Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Triton 2007. ISBN 978-80-7254-997-9

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Komunikace	Kód modulu:	P- KOM 01
Nominální délka:	40 hodin (2/14/24)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace nejen s pacienty/klienty, ale i se spolupracovníky popř. rodinnými příslušníky a dalšími osobami.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vysvětlí principy komunikace na různých úrovních sociálních vztahů; • popíše zásady vedení rozhovoru a aplikuje je v konkrétní situaci; • profesionálně vystupuje a kultivovaně se vyjadřuje v konkrétních situacích; • rozumí verbálním i neverbálním projevům pacientů/klientů, a je schopen na tyto projevy adekvátně reagovat; • popíše sociokulturní specifika komunikace a aplikuje je v konkrétní situaci.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: komunikace jako forma sociální interakce; verbální komunikace – komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál, psychologický dopad komunikace na klienta; chyby v komunikaci. Cvičení: neverbální komunikace – proxemika, posturologie, haptika, mimika, kinezika, gestika; nácvik v modelových situacích; baby masáže, bazální stimulace; rozhovor – obsah, fáze, druhy, kladení otázek, zaujímání a projevoování postojů; devalvace, evalvace; naslouchání; asertivita, agresivita; komunikace v zátěžových situacích (např. v terminálním stadiu, s rodinou, s handicapovaným klientem, s cizincem), prevence a řešení konfliktů; řešení modelových situací: komunikace s pacientem/klientem různého věku a zdravotního stavu a na různých úsecích klinické praxe, komunikace s příbuznými; multikulturní komunikace; komunikace s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky, s praktikanty; komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace. Nekontaktní hodiny výuky: neverbální komunikace; verbální komunikace, chyby v komunikaci; devalvace, evalvace; asertivita;			

komunikace v zátěžových situacích; komunikace s klientem, s příbuznými, s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, demonstrace (i s využitím multimediálních prostředků), řešení a rozbor modelových situací, procvičování vedení interview, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, KZ
Hodnocení výsledku studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: DEVITO, J. <i>Základy mezilidské komunikace</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2018-0. FRIEDLOVÁ, K. <i>Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1314-4. HEKELOVÁ, Z. <i>Manažerské znalosti a dovednosti pro sestry</i>. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4032-4. JANÁČKOVÁ, L., WEISS, P. <i>Komunikace ve zdravotnické péči</i>. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-477-9. JANÁČKOVÁ, L. <i>Praktická komunikace pro každý den</i>. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2479-9. LINHARTOVÁ, V. <i>Praktická komunikace v medicíně</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1784-5. LEWIS, D. <i>Tajná řeč těla</i>. Praha: Bondy, 2012. ISBN 978-80-904471-7-2. PEASE, A. <i>Řeč těla</i>. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-921-7. PLEVOVÁ, I. <i>Komunikace s dětským pacientem</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2968-8. POKORNÁ, A. <i>Komunikace se seniory</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3271-8. PTÁČEK, R. <i>Etika a komunikace v medicíně</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3976-2. VENGLÁŘOVÁ, M., MAHROVÁ, G. <i>Komunikace pro zdravotní sestry</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1262-8. VYMĚTAL, J. <i>Průvodce úspěšnou komunikací: efektivní komunikace v praxi</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2614-4. WALTER, B., VELTEN, H. <i>Masáže kojenců</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2739-4.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Sociologie	Kód modulu:	P-SOC 01
Nominální délka:	24 hodin (6/0/18)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace předmětu : Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a ošetrovatelství. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, získá poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi.			
Předpokládané výsledky: Student • chápe sociologii jako vědu a rozumí možnostem jejího využití v oblasti zdravotní péče; • je schopen vymezit a správně používat sociologickou terminologii; • dovede používat metody a techniky sociologického výzkumu v praxi a umí interpretovat jeho výsledky; • rozumí struktuře společnosti a je schopen objasnit vybrané sociální jevy a procesy; • je schopen reflektovat sociální souvislosti nemocí a sociálně patologickou specifiku pacientů/klientů.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplíny; sociologické teorie; sociální útvary; sociální procesy; sociální struktura; aplikovaná sociologie; sociologie nemoci a zdravotní péče; sociologie organizace, práce; sociální patologie; migrace- sociální, politická, ekonomická. Nekontaktní hodiny výuky: předmět sociologie – vznik, vývoj, metody a techniky výzkumu, disciplíny; sociologické teorie; aplikovaná sociologie; sociologie nemoci a zdravotní péče; sociologie organizace, práce; sociální patologie. Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium.			

Způsob ukončení: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BARTLOVÁ, S. *Sociální patologie*, Brno: IDVPZ, 1988. ISBN 80-7013-259-0.

BARTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. Grada, 2005. ISBN 80-247-1197-4.

BAUMAN, Z. *Myslet sociologicky*. 1. vyd. Praha: Slon, 1997. 233 s. ISBN 80-85850-14-1.

BURIÁNEK, J. *Sociologie*. Praha: Nakladatelství Fortuna, 1996. ISBN 80-7168-304-3

FISCHER, S. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2. rozšíř. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. 231 s. ISBN 978-80-247-5046-0

HAVLÍK, Radomír. *Úvod do sociologie*. 5. autoriz. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 128 s. ISBN 978-80-246-1385-7.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-25-7.

NOVOTNÁ, E. *Základy sociologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2396-9.

PETRUSEK, M. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1.

SAK, P., KOLESÁROVÁ, K. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3850-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Anatomie a fyziologie	Kód modulu:	P – ANF 01
Nominální délka:	66 hodin (14/6/46)	Počet kreditů:	4
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Spojení anatomie a fyziologie umožňuje poznat studentům vývoj a funkci orgánů, orgánových soustav a řízení lidského organismu jako celku. Cílem modulu je seznámit studenty se stavbou a terminologií anatomických struktur a fyziologickými funkcemi jednotlivých orgánových systémů lidského těla a poznatky aplikovat v ošetrovatelské praxi. Na získané znalosti navazuje předmět patologie.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vysvětlí složení živé hmoty; • objasní vývoj, řízení a funkci lidského organismu; • demonstruje na modelech stavbu, uložení a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav; • chápe organismus jako funkční celek, uvědomuje si vztahy jednotlivých orgánů a orgánových soustav.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: stavba buňky, fyziologie buňky, funkční morfologie tkání; stavba, spojení kostí, skelet; stavba příčně pruhovaného svalu, přehled svalových skupin; fyziologie svalové tkáně; anatomie srdce, přehled artérií a vén, kapilární systém fyziologie srdce a krevního oběhu před a po zátěži; krvetořba, fyziologie krve; lymfatický systém, fyziologie lymfatického systému; imunitní systém, fyziologie imunitního systému; anatomie dýchacího ústrojí; fyziologie dýchacího ústrojí, fyziologie dýchání; anatomie trávicího ústrojí, topografické poměry v dutině břišní; fyziologie trávicího systému, fyziologie trávení a vstřebávání, žlázy se zevní sekrecí; anatomie a fyziologie močového ústrojí, pohlavní ústrojí muže; fyziologie ledvin, acidobazická rovnováha tělesných tekutin; anatomie pohlavního ústrojí ženy, topografické poměry v malé pánvi; fyziologie pohlavního ústrojí ženy; oplození, vývoj embrya a plodu, placenta; anatomie velkých žláz s vnitřní sekrecí, hormonální regulace organismu; anatomie nervové soustavy; fyziologie nervové činnosti.			
Cvičení: orientace na lidském těle - roviny, osy, základní směry;			

fyzilogie srdce a krevního oběhu před a po zátěži;
praktická ukázka složení krve – spolupráce s transfúzním oddělením.

Nekontaktní hodiny výuky:

kostra, stavba fyziologie svalové tkáně;
anatomie a fyziologie srdce a krevního oběhu;
krevní skupiny, krvetvorba, fyziologie krve;
anatomie a fyziologie dýchacího ústrojí;
anatomie a fyziologie trávicího systému;
anatomie a fyziologie močového ústrojí, pohlavní ústrojí muže a ženy;
anatomie žláz s vnitřní sekrecí;
anatomie a fyziologie nervové soustavy.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře, diskuze,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ČIHÁK, R. *Anatomie 1.* 3.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3817-8.
ČIHÁK, R. *Anatomie 2.* 3.vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978- 80-246-2645-1.
ČIHÁK, R. *Anatomie 3.3.* vyd. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5636-3.
DYLEVSKÝ, I. *Funkční anatomie.* Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3240-4.
DYLEVSKÝ, I. *Somatologie.* Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-86297-05-5.
HUTCHINSON, M., MALLAT, J., MARIEB, E. *Lidské tělo – obrazový atlas latinsko-česko – anglický.* CP Books a.s., 2005 ISBN 80-257-0662-4.
CHALUPOVÁ-KARLOVSKÁ, V. *Somatologie- anatomie a fyziologie člověka.* 630 testových otázek a odpovědí. Olomouc 2006. ISBN 80-7182-187-X.
MERKUNOVÁ, A., OREL, M. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory.* Praha: Grada 2008. ISBN 978-80-247-1521-6.
MOUREK, J. *Fyziologie.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3918-2.
ROKYTA, R. *Fyziologie.* Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-45-5.
TROJAN, S. *Lékařská fyziologie,* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0512-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Patologie	Kód modulu:	P – PAT 01
Nominální délka:	34 hodin (6/4/24)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu. Zahrnuje oblasti patologické anatomie a patologické fyziologie.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • popíše zevní a vnitřní příčiny nemocí; • vysvětlí pojmy nekróza, gangréna, atrofie, hypertrofie, hyperplazie; • vysvětlí podstatu vzniku konkrémentů a patologických pigmentací; • popíše a charakterizuje obecné známky zánětu, charakterizuje specifický a nespecifický zánět; • uvede klasifikaci nádorů, objasní pojem prekanceróza; • vysvětlí změny v organismu při poruchách jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů; metody patologie; regresivní změny; progresivní změny; nemoci krve a krevetvorby; nemoci srdce a cév; patologie dýchacího ústrojí; patologie zažívacího ústrojí; patologie žláz s vnější sekrecí patologie ledvin a vývodných cest močových; nemoci a poruchy žláz s vnitřní sekrecí; patologie nervového systému. Cvičení: nemoci srdce a cév; patologie dýchacího ústrojí; patologie zažívacího ústrojí; Nekontaktní hodiny výuky: progresivní změny; nemoci a poruchy žláz s vnitřní sekrecí patologie a patofyziologie v systému lékařských věd a oborů; nemoci krve, srdce a cév; patologie dýchacího a zažívacího ústrojí; patologie ledvin a vývodných cest močových.			

Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, skupinové semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BÁRTOVÁ, J. <i>Patologie pro bakaláře</i> . Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0794-8. BÁRTOVÁ, J. <i>Přehled patologie</i> . Praha: Karolinum, 2015. ISBN 278-80-246-2745-8. LANG, F., SILBERNAGEL, S. – <i>Atlas patofyziologie člověka</i> . 6. zcela přepracované vydání. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0630-X. MAČÁK, J., MAČÁKOVÁ, J., DVOŘÁČKOVÁ, J. <i>Patologie</i> . 2. doplněné vydání Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3530-6 POVÝŠIL, C. a kol. <i>Speciální patologie I díl</i> . 1.vydání. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0951. POVÝŠIL, C. a kol. <i>Speciální patologie II. díl</i> . 1.vydání. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-484-5. POVÝŠIL, C. a kol. <i>Speciální patologie III. díl</i> . 1.vydání. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-526-4. STRÍTESKÝ, J. <i>Patologie: [učebnice pro zdravotnické školy a bakalářské studium]</i> . Vyd. 1. Olomouc: Epava, 2001, ISBN 80-86297-06-3.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Mikrobiologie a imunologie	Kód modulu:	P – MII 01
Nominální délka:	32 hodin (8/4/20)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01, P – OSP 01, P – OLT 01		
Anotace předmětu: Modul mikrobiologie je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů. Předmět poskytne základní strukturu poznatků z bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie. Studenti se seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají podrobné znalosti o zásadách správného odběru a zasílání infekčního materiálu, seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami. Modul imunologie je koncipován jako teoretický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti imunologie, imunity organismu a očkování. Dále seznamuje studenty se základními imunologickými technikami, vyšetřeními a léčbou.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student: • definuje a charakterizuje význam mikrobiologie, imunologie a epidemiologie; • analyzuje klasifikaci mikroorganismů; • charakterizuje anatomické a fyziologické bariéry, které představují ochranu organismu proti působení mikroorganismů; • identifikuje jedince s rizikem nákazy; • definuje rozdíl mezi nespecifickou a specifickou obranou; • charakterizuje podstatu imunitních mechanismů; • identifikuje patologii imunity; • definuje pojem infekce, imunita; • edukuje pacienty a jejich rodinné příslušníky ve smyslu ochrany a podpory zdraví; • dodržuje principy bariérového režimu při ošetřování pacientů.			
Obsah modulu			
Kontaktní hodiny výuky:			
Přednášky: definice a náplň oborů: mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie), imunologie, epidemiologie; mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika; odběr biologického materiálu, kultivace, antimikrobiální terapie; proces šíření nákazy, infekční onemocnění – jejich charakteristika a diagnostický management; nákazy – alimentární, respirační, kontaktní, nozokomiální a profesionální, protiepidemická opatření; imunita, imunitní systém, specifická a nespecifická imunita, podstata imunitních mechanismů, imunologické vyšetřovací metody; očkování, poruchy imunity, imunosupresivní léčba.			
Cvičení: mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika; odběr biologického materiálu;			

vyšetřovací metody v mikrobiologii; imunologické vyšetřovací metody. Nekontaktní hodiny výuky: mikroorganismy; odběr biologického materiálu, antimikrobiální terapie; infekční onemocnění, protiepidemická opatření; imunita, imunitní systém; imunologické vyšetřovací metody; imunosupresivní léčba.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, seminární práce, diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BARTUŇKOVÁ, J., PAULÍK, M. <i>Vyšetřovací metody v imunologii</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3533-7. BARTUŇKOVÁ, J., ŠEDIVÁ, A., JANDA, A. <i>Imunodeficiency</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1980-1. GÖPFERTOVÁ, D., PAZDIORA, P., DÁŇOVÁ, J. <i>Epidemiologie. Obecná a speciální epidemiologie infekčních nemocí</i>. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2223-1. HAMPLOVÁ, L. <i>Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena</i>. Praha: Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-934-1. HOŘEJŠÍ, V., BARTUŇKOVÁ, J. <i>Základy imunologie</i>. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-713-2. MAĐAR, R. a kol. <i>Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi</i>. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-7169-365-0. PODSTATOVÁ, H. <i>Základy epidemiologie a hygieny</i>. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-246-1631-5. PŘÁVNÍ PŘEDPISY ČR SCHINDLER, J. <i>Mikrobiologie pro studenty zdravotnických oborů</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3170-4.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Biofyzika	Kód modulu:	P – BFY 01
Nominální délka:	16 hodin (2/2/12)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-KLP 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy biofyziky a jejím využití v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se s jednotlivými druhy těchto metod a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • se orientuje ve struktuře a vlastnostech molekul, popíše molekulové vlastnosti látek; • vysvětlí účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus (vliv gravitace, podtlaku a přetlaku, počasí, klimatu...); • popíše biomechanické funkce kostí a kloubů; • objasní princip činnosti srdce, krevního oběhu; • vysvětlí podstatu měření krevního tlaku; • popíše mechanismus dýchání a princip funkčního vyšetření plic; • chápe oko jako optickou soustavu, vysvětlí vady oka a korekce těchto vad; • vysvětlí vznik sluchového vjemu a negativní aspekty zvuku na lidské zdraví; • charakterizuje účinky ultrazvuku, ultrafialového záření a infračerveného záření na lidský organismus; • vysvětlí vznik a šíření akčních potenciálů, charakterizuje účinky elektrického proudu na lidský organismus; • orientuje se v principech radiologických vyšetřovacích a léčebných metod, popíše způsoby ochrany obyvatelstva při radiační havárii.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: molekulová biofyzika – struktura, vlastnosti molekul a jejich souborů, molekulové vlastnosti látek; účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus – gravitační vlivy, klimatické vlivy, vliv podtlaku a přetlaku; biomechanika pohybového systému; biofyzika krevního oběhu; biomechanika dýchání; biofyzika smyslového vnímání, dioptrický systém oka, sluchový orgán a jeho funkce; elektrické vlastnosti tkání – akční potenciál, jeho vznik a šíření, akční potenciály srdeční, mozkové, svalové, léčebné využití elektrického proudu; termometrie – tělesná teplota a její regulace, teploměry; fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod – druhy a zdroje ionizujícího záření, biologické účinky záření, radiologické diagnostické a léčebné metody;			

radiační ochrana obyvatelstva.

Cvičení:

účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus;
biofyzika krevního oběhu;
termometrie – tělesná teplota a její regulace, teploměry;
biofyzika smyslového vnímání.

Nekontaktní hodiny výuky:

účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus;
biomechanika pohybového systému, biomechanika dýchání;
biofyzika krevního oběhu;
biofyzika smyslového vnímání, dioptrický systém oka, sluchový orgán a jeho funkce;
elektrické vlastnosti tkání, léčebné využití elektrického proudu;
fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod, ionizujícího záření,
biologické účinky záření, radiologické diagnostické a léčebné metody.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení v laboratoři, semináře, diskuze,
demonstrace,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

BENEŠ, J., STRÁNSKÝ, P., VÍTEK F. *Základy lékařské biofyziky*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-244- 2350-0
HÁLEK, J. et al. *Biofyzika pro bakaláře*. 2.vyd. Olomouc: UP, 2002. ISBN 80-244-0529-6
HUŠÁK, V. a kol. *Radiační ochrana pro radiologické asistenty*. Praha: Karolinum 2009. ISBN 978-80-244-2350-0
KOLEKTIV AUTORŮ (editor Vladislav Klener). *Principy a praxe radiační ochrany*. Praha: SÚJB, 2000. ISBN 80-238-3703-6.
ROSINA, J. a kol., *Biofyzika (Pro zdravotnické a biomedicínské obory)*. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4237-3
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění a související prováděcí předpisy

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Biochemie	Kód modulu:	P – BCH 01
Nominální délka:	18 hodin (2/2/14)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje základní poznatky z biochemie, informuje o biochemické rovnováze vnitřního prostředí organismu a jeho změnách v souvislosti s různými druhy onemocnění a poruch. Důležitou součástí jsou informace o metodách a technikách odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a odesílání ke zpracování do laboratoří. Seznamuje studenty s jednoduchými orientačními metodami biochemických vyšetření.			
Předpokládané výsledky modulu : Student: • definuje základní pojmy obecné a klinické biochemie; • objasní základní metabolické pochody probíhající v organismu; včetně jejich změn vznikajících v souvislosti s různými druhy onemocnění; • objasní metody a techniky odběru biologického materiálu na biochemické vyšetření; • orientuje se v základních biochemických vyšetřeních.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: struktura a funkce základních stavebních složek živé hmoty; metabolické pochody a jejich poruchy; přeměna sacharidů; metabolismus bílkovin; metabolismus lipidů; přehled funkcí jater; trávení a zpracování potravy v zažívacím traktu; hospodaření s vodou a minerály; techniky odběru biologického materiálu pro biochemické vyšetření; uchování a odesílání biologického materiálu ke zpracování; acidobazická regulace. Cvičení: metabolické pochody; odběr biologického materiálu pro biochemické vyšetření; základní metody biochemického vyšetření. Nekontaktní hodiny výuky: metabolické pochody a jejich poruchy; přeměna sacharidů; metabolismus bílkovin a lipidů; hospodaření s vodou a minerály, acidobazická regulace; základní metody biochemického vyšetření.			

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení v laboratoři, semináře, diskuze,
konzultace, řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HOLEČEK, M. *Regulace metabolismu cukrů, tuků, bílkovin a aminokyselin*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1562-9.

HORÁK, V., STASZKOVÁ L., *Biochemie*, Praha: ČZU, 2009. ISBN 978-80-213-0980-7

KOOLMAN, J., RÖHM, K., H., *Barevný atlas biochemie*, Praha: Grada 2012. ISBN 978-80-247-2977-0

MATOUŠ, B. a kol., *Základy lékařské chemie a biochemie*, Praha: Galén 2010. ISBN 978-80-7262-702-8

ODSTRČIL, J. *Biochemie*. 2. upr. vyd. Brno: NCONZO, 2005. ISBN 80-7013-425-9.

ŠTERN, P. a kol. *Obecná a klinická biochemie pro bakalářské obory studia*, Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1979-8

VODRÁŽKA, Z. *Biochemie*. 2.vyd. Praha:Academia, 2002. ISBN 978-80-200-0600-4

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Hematologie	Kód modulu:	P – HEM 01
Nominální délka:	20 hodin (4/2/14)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01, P – OSP 01, P – OLT 01		
Anotace předmětu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků a indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfúzními komplikacemi.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • orientuje se a umí definovat základní hematologické pojmy; • pojmenuje základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; • orientuje se v různých způsobech odběru krve pro hematologická vyšetření; • vysvětlí základní principy transfuzního lékařství; • popíše výrobu transfuzních přípravků a indikace pro jejich aplikaci; vysvětlí potransfuzní komplikace; • seznámí se s problematikou dárcovství krve.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: - klinická hematologie; - základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; - způsoby odběru krve pro hematologická vyšetření; - základní principy transfuzního lékařství; - laboratorní metody užívané v transfuzním lékařství; - výroba transfuzních přípravků a indikace pro jejich aplikaci; - transfúzní přípravky; - autotransfuze; - potransfuzní komplikace; - dárcovství krve a kostní dřeň. Cvičení: - základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; - odběr krve na hematologické vyšetření; - transfuzní terapie, transfuzní přípravky, potransfuzní komplikace. Nekontaktní hodiny výuky: - zásady pro odběry krve na hematologické vyšetření; - základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii; - základní principy transfuzního lékařství; - indikace podání transfúzních přípravků.			

Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, seminární práce, diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: KAPOUNOVÁ, G. <i>Ošetrovatelství v intenzivní péči</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9. MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. <i>Kapitoly z ošetrovateľskej péče II</i> . 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1443-4. PENKA M., TESAŘOVÁ E. A KOLEKTIV. <i>Hematologie a transfúzní lékařství</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3459-0 PENKA M., TESAŘOVÁ E. A KOLEKTIV. <i>Hematologie a transfúzní lékařství II</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3460-6 ŘEHÁČEK V., MASOPUST J. A KOLEKTIV. <i>Transfúzní lékařství</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4534-3

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Genetika	Kód modulu:	P – GEN 01
Nominální délka:	16 hodin (4/0/12)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Součástí modulu jsou informace o genealogických a cytologických vyšetřeních.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • definuje základní genetické pojmy; • je schopen objasnit základní genetické závislosti; • vysvětlí podstatu řady onemocnění; • orientuje se v genetických a cytologických vyšetřeních, možnostech prevence.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: genetika – nauka o dědičnosti, základní terminologie, Mendelovy zákony v medicíně; typy dědičnosti chorob s genetickou složkou; cytogenetika – genetický materiál buňky a její organizace, chromozomy, karyotyp; molekulární genetika – nukleové kyseliny, jejich struktura a funkce, genetický kód; klinická genetika – vrozené vady způsobené mutageny, teratogeny, karcinogeny; vazba genů, genetické poradenství, lidský genom; imunogenetika, imunitní reakce, antigenní výbava, systém ABO, MNS, Rh, HLA; transplantace; genetika a péče o zdraví člověka, prevence genetických patologických stavů; eugenika, eufenika. Nekontaktní hodiny výuky: genetika, cytogenetika; molekulární genetika; klinická genetika; imunogenetika; prevence genetických patologických stavů.			
Doporučené postupy výuky: přednáška, konzultace, řízené samostudium.			
Způsob ukončení: Z			
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			

Doporučená literatura:

HENDERSON, M., *Genetika-50 myšlenek, které musíte znát*. Bratislava: Slovart, 2014. ISBN 978-80-7391-824-8.

KEJNOVSKÝ, E., *Tajemství genů*. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2478-7.

KOČÁREK, E., PÁNEK, M., NOVOTNÁ, D. *Klinická cytogenetika I. Úvod do klinické cytogenetiky, Vyšetřovací metody v klinické cytogenetice*. Praha: UK, 2006. ISBN 80-246-1069-8.

OTOVÁ, B. a kol. *Základy biologie a genetiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1100-7.

SNUSTAD, P., SIMMONS, M., *Genetika*. Brno: Masarykova Univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4852-2.

THOMPSON, J., S.: *Klinická genetika*. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-475-6.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Farmakologie	Kód modulu:	P – FAR 01
Nominální délka:	20 hodin (6/0/14)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný- teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – ANF 01, P – KLP 01, P – BCH 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoretický. Skládá se z farmakokinetiky a farmakodynamiky. Seznamuje studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu.			
Předpokládané výsledky: Student: • je schopen zařadit lék do lékové skupiny; • vysvětlí hlavní a vedlejší účinky léků; • popíše hlavní lékové interakce; • objasní základy managementu ve farmakoterapii; • poučí klienta o způsobu užití a dodržování účelné farmakoterapie.			
Obsah modulu: Kontaktní hodiny výuky Přednášky: úvod do farmakoterapie, základní pojmy; distribuce léku v organismu; farmakokinetika v organismu; způsoby aplikace léků; žádoucí a nežádoucí účinky léků; vedlejší účinky léčiv; speciální farmakoterapie – základní lékové skupiny. Nekontaktní hodiny výuky: žádoucí a nežádoucí účinky léků; vedlejší účinky léčiv; speciální farmakoterapie – základní lékové skupiny.			
Doporučené postupy výuky: přednáška,seminář, diskuze, konzultace, řízené samostudium, využití multimediálních programů.			
Způsob ukončení: KZ			
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.			
Doporučená literatura: HYNIE, S. <i>Farmakologie v kostce</i> 2.vyd. Praha: Triton, 2009. ISBN 80-7254-1811. MARTÍNKOVÁ,J. a kol. <i>Farmakologie</i> . Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1356-4 MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. <i>Český lékopis 2009 – doplněk 2015</i> .Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-5522-9. PERLÍK,F. <i>Základy farmakologie</i> 2.vyd. Praha:Galén, 2011.ISBN 978-80-7262-759-2. SLÍVA,J., VOTAVA, M. <i>Farmakologie</i> .Praha:Triton, 2010.ISBN 978-80-7387-424-7.			

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Výživa a dietetika	Kód modulu:	P-VYD 01
Nominální délka:	18 hodin (4/0/14)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Úvodní moduly OVZ 01		

Anotace modulu:

Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace o výživě a jejím významu pro celkový zdravotní stav člověka a o malnutrici. Seznamuje studenty se zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání. Součástí je hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- objasní souvislosti mezi výživou a zdravím;
- charakterizuje jednotlivé složky výživy;
- definuje základní pojmy z oblasti výživy;
- dokáže vyhodnotit energetickou potřebu organismu a vypočítat potřebu základních živin pro jednotlivce;
- objasní výživové nároky jedince s ohledem na věk, pohlaví a zdravotní stav;
- porovná některé alternativní způsoby výživy z hlediska výživových potřeb;
- vyhodnotí výživovou anamnézu pacienta v rámci ošetrovatelského procesu;
- rozliší základní druhy léčebných diet a získané poznatky využívá v praxi.

Obsah modulu**Kontaktní hodiny:****Přednášky:**

energetická a biologická hodnota výživy;
složení stravy a význam jednotlivých složek ve výživě člověka;
výpočet zastoupení základních živin, nerostných látek a vitamínů ve stravě;
výpočet bazálního metabolismu; výpočet denní potřeby energie
práce s tabulkami výživových hodnot;
vymezení pojmů racionální a alternativní výživa;
některé kulturní odlišnosti ve výživě a stravovacích návycích;
výživa ženy: výživa v období těhotenství a laktace;
výživa dětí: výživa novorozenců, kojenců a nedonošených dětí;
výživa dospělých;
výživa ve stáří;
metody zjišťování výživové anamnézy;
vyhodnocení stavu výživy nemocného;
základní druhy léčebných diet – dietetika;
výživa nemocných;
alternativní směry ve výživě;

Nekontaktní hodiny výuky:

složení stravy a význam jednotlivých složek ve výživě člověka; alternativní směry ve výživě: vegetariánství, veganství, vitariánství; dělená strava, výživa dle krevních skupin a jiné trendy; výživa v období těhotenství a laktace; výživa dětí v jednotlivých obdobích vývoje; výživa dospělých a ve stáří; výživa nemocných, základní druhy léčebných diet.
Doporučené postupy výuky: cvičení přednášky, seminář, diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: ASTL, J.; ASTLOVÁ, E.; MARKOVÁ, E. <i>Jak jíst a udržet si zdraví</i>. 1. vyd. Praha: MAXDORF, 2009. ISBN 978-80-7345-175-2. FOŘT, P. <i>Tak co mám jíst?</i> Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1459-2. KELLER, U., R. MEIER a S. BERTOLI. <i>Klinická výživa</i>. 1. vyd. Praha: Scientia Medica, 1993. ISBN 80-85526-08-5. KRCH, D., et al. <i>Poruchy příjmu potravy</i>. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 802470840X . KUDLOVÁ, E., MYDLILOVÁ, A. <i>Výživové poradenství u dětí do dvou let</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1039-0. KUNOVÁ, V. <i>Zdravá výživa</i>. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3433-0. NEVORAL, J., a kol. <i>Výživa v dětském věku</i>, 1.vydání, Praha: H&H 2003. ISBN 80-86-022-93-5. PIŤHA, J.; POLEDNE, R. a kol. <i>Zdravá výživa pro každý den</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2488-1. POLCAROVÁ, V.; JETELOVÁ, M. <i>Výživa jako nástroj pro podporu zdraví a udržení kondice ve vyšším věku</i>. 1. vyd. Podolí u Brna: Protis, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-903674-6-3.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Klinická propedeutika	Kód modulu:	P- KLP 01
Nominální délka:	30 hodin (4/6/20)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P- ANF 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti jsou seznámeni s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka, rozpoznávají příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny.			
Předpokládané výsledky: Student: - rozpozná příznaky signalizující odchylky od zdravého vývoje; - používá a aktivně ovládá pojmy všeobecné symptomatologie; - demonstruje fyzikální vyšetření pacienta/klienta a zhodnotí jeho aktuální stav; - edukuje pacienta/klienta o podstatě vyšetření, jeho průběhu a zapojuje ho k aktivní spolupráci; - monitoruje pacienta/ klienta v průběhu vyšetření, ale i po vyšetření a dokumentuje důležité údaje; - popíše možné komplikace vyšetřovacích metod a preventivně jim předchází; - uplatňuje při práci tolerantní a empatický přístup; - dodržuje zásady asepse a prevence nozokomiálních nákaz.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: úloha sestry při monitorování subjektivních a objektivních příznaků charakterizujících odchylku od zdraví; posouzení zdravotního stavu, anamnéza, fyzikální vyšetření pacienta/ klienta sestrou; propedeutická diagnostika – laboratorní vyšetřovací metody, endoskopické vyšetřovací metody, punkce, biopsie; diagnostické postupy v kardiologii; diagnostické postupy a metody v pneumologii; diagnostické postupy a metody v gastroenterologii; diagnostické postupy a metody v nefrologii; diagnostické postupy a metody v hematologii.			
Cvičení: posouzení zdravotního stavu, anamnéza , fyzikální vyšetření pacienta/klienta sestrou; propedeutická diagnostika – endoskopické vyšetřovací metody, punkce; diagnostické postupy a metody v jednotlivých oborech.			
Nekontaktní hodiny výuky: subjektivní a objektivní příznaky nemoci; posouzení zdravotního stavu, vyšetřovací metody; diagnostické postupy v jednotlivých oborech, příprava pacienta/ klienta.			

Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, seminář, diskuze, konzultace, řízené seminární práce, demonstrace, procvičování.
Způsob ukončení: Z, KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: CHROBÁK, L. a kol. <i>Propedeutika vnitřního lékařství</i>. Nové zcela přepracované vydání, testy. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-7254-174-9. MAREK, J. A KOL. <i>Propedeutika klinické medicíny</i>. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-174-9. MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., HERNOVÁ, R., ZAJIČKOVÁ, M. <i>Kapitoly z ošetrovatelské péče I</i>. Praha: Grada. 2006. ISBN 80-247-1442-6. MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., ZAJIČKOVÁ, M.: <i>Kapitoly z ošetrovatelské péče II</i>. Praha, Grada. 2006. ISBN 80-247-1443-4. NEJEDLÁ, M. , ŠAFRÁNKOVÁ, A. <i>Interní ošetrovatelství</i>. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-17777-8. NEJEDLÁ, M. <i>Fyzikální vyšetření pro sestry</i>. Praha: Grada. 2015. ISBN 978-80-247-4449-0. NEJEDLÁ, M. <i>Klinická propedeutika pro studenty zdravotnických oborů</i>. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4402-5. NEJEDLÁ, M. <i>Klinická propedeutika</i>. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-078-1. NOVOTNÁ, J. <i>Klinická propedeutika pro SZŠ</i>. Fortuna, 2010. ISBN 80-7168-940-8 TOPINKOVÁ, E. <i>Obrazový atlas chorobných stavů</i>. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1670-4. TŘEŠKA, V. a kol. <i>Propedeutika vybraných klinických oborů</i>. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0239-8. ZEMAN, M. <i>Chirurgická propedeutika</i>. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-705-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Radiologie a nukleární medicína	Kód modulu:	P – RNM 01
Nominální délka:	18 hodin (2/2/14)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-KLP 01, P-BFY 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou náplní oborů: radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetrovatelské péče, mezioborové spolupráce a radiační ochrany.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vysvětlí biologické účinky ionizujícího záření a možnosti ochrany; • vyjmenuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod; • charakterizuje zobrazovací metody z hlediska jejich principu a významu pro diagnostické a léčebné účely, popíše přístrojovou techniku; • popíše princip přípravy pacienta/klienta k vyšetření a péče o něj po vyšetření; • vysvětlí základní druhy opatření k ochraně zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek i možnosti improvizované ochrany; • popíše princip traumatologického plánu.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: radiologie jako medicínský obor; biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany; základy fyziky ionizujícího záření, vlastnosti RTG záření, tvorba RTG obrazu; přístroje klasické rentgenologie; kontrastní látky, angiologická vyšetření, intervence, příprava pacienta/klienta; principy a indikace vyšetření počítačovou tomografií, postprocesingové metody-rekonstrukce obrazu 2D, 3D, příprava pacienta/klienta; principy ultrasonografických vyšetření a jejich aplikace, příprava pacienta/klienta; principy a indikace vyšetření magnetickou rezonancí, příprava pacienta/klienta; radionuklidová diagnostika; osteodenzitometrie; dokumentace vedená na pracovištích se zdrojem ionizujícího záření; ochrana zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek (radiační ochrana).			
Cvičení: radiodiagnostické metody a příprava pacienta/klienta před vyšetřením: muskuloskeletárního systému; gastrointestinálního traktu; srdečně - cévního systému; dýchacího systému; vylučovacího systému;			

nervového systému;
mammy.

Nekontaktní hodiny výuky:

biologické účinky ionizujícího záření, možnosti a principy radiační ochrany;
diagnostické metody - radiodiagnostické, ultrazvukové, magneticky rezonanční, radionuklidové;
příprava pacienta/klienta před jednotlivými vyšetřeními, ošetrovatelská péče po vyšetření.

Doporučené postupy výuky:

přednáška,
cvičení, seminář, diskuze,
konzultace, řízené samostudium,
multimediální technika.

Způsob ukončení: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

FERDA, J. *Inovativní zobrazovací metody*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-186-5.
HEŘMAN, M. *Základy radiologie*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-2901-4.
SEIDL, Z. A KOL. *Radiologie pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4108-6.
ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetrovatelství I, II*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1148-6.
Vyhláška č. 307/2002 Sb. o požadavcích na zajištění radiační ochrany.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	První pomoc	Kód modulu:	P – PRP 01
Nominální délka:	24 hodin (2/8/14)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P - ANF 01, P – OSP 01.		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci. Student si osvojí základní znalosti zásad první pomoci při různých zdraví poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového managementu.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • umí analyzovat vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách; • dokáže posoudit aktuální stav a závažnost postižení dle algoritmu pro poskytování první pomoci; • je schopen zahájit neodkladnou resuscitaci; • umí poskytnout první pomoc zraněnému v bezvědomí; • umí poskytnout první pomoc při poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla; • popíše činnost a význam integrovaného záchranného systému; • ovládá zásady poskytování první pomoci při mimořádných událostech.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: první pomoc – historie poskytování první pomoci, definice, dělení první pomoci; význam a zajištění poskytování první pomoci. Cvičení: obvazová technika; polohování a transport raněných; zajištění dýchacích cest – bez pomůcek, s pomůckami; neodkladná resuscitace - dýchání z plic do plic, nepřímá srdeční masáž; první pomoc při krvácení; první pomoc při dušení, tonutí, oběšení, astmatickém záchvatu; poruchy oběhového systému, šok, mdloba, srdeční zástava; bezvědomí, křeče; rány, poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami; první pomoc při otravách; závažná poranění lebky, mozku, páteře a míchy, krku a hrudníku; poranění břicha a retroperitonea, poranění pánve, kostí a kloubů; nejčastější závažné akutní stavy v těhotenství; nejčastější závažné akutní stavy u dětí; závažné akutní psychické poruchy; hromadné neštěstí, katastrofy, radiační ochrana. Nekontaktní hodiny výuky: význam a zajištění poskytování první pomoci; zajištění dýchacích cest, neodkladná resuscitace;			

poskytování první pomoci při náhle vzniklých akutních stavech a poraněních.
Doporučené postupy výuky: přednášky, nácvik a demonstrace praktických dovedností, řešení modelových situací, simulační metody, metoda kritického myšlení, cvičení, semináře, diskuze.
Způsob ukončení: Z, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BYDŽOVSKÝ, J. <i>Akutní stavy v kontextu</i> . 1. vyd. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7254-815-6. BYDŽOVSKÝ, J. <i>Předlékařská první pomoc</i> . Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-2334-1. ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: http://www.resuscitace.cz/ EUROPEAN RESUSCITATION COUNCIL [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: https://www.erc.edu/ KELNAROVÁ, J. et al. <i>První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4199-4. KELNAROVÁ, J. et al. <i>První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4200-7. KOLEKTIV AUTORŮ, <i>Sestra a urgentní stavy</i> . 1. české vyd. Praha: Grada, 2008, ISBN 978-80-247-2548-2. POKORNÝ J. et al. <i>Lékařská první pomoc</i> . 2.vyd. Praha: Galén, 2010. ISBN 978-80-7262-322-8 REMEŠ, R. TRNOVSKÁ, S. <i>Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4530-5. VÝUKOVÝ PORTÁL 1. LF UK V PRAZE [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: https://portal.lf1.cuni.cz/

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Informační systémy ve zdravotnictví	Kód modulu:	P- INF 01
Nominální délka:	30 hodin (0/8/22)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Znalost základních pojmů z oboru informační technologie, znalost práce s prostředky IKT v rozsahu střední školy.		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a on-line vyhledávání odborných databází.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • aplikuje znalosti při používání prostředků IKT ve zdravotnictví; • dokáže aktivně využívat metody a prostředky ukládání a zabezpečení dat; • ovládá na pokročilé úrovni operační systém; • vyhledává informace zdravotnické problematiky z otevřených i uzavřených zdrojů vč. zahraničních www stránek a dokáže dále s nimi pracovat; • využívá prostředky IKT pro vedení ošetrovateľské a sesterské dokumentace v nemocničním systému; • dokáže zadávat žádanky na vyšetření biologického materiálu a zvládá komunikaci s laboratoří; • dokáže zpracovat absolventskou práci dle nejnovějších norem, s využitím základních statistických funkcí; • vytvoří prezentaci s využitím multifunkčního prezentačního programu (např. POWER POINT) a prezentuje ji.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Cvičení: komunikace s PC; ovládání operačního systému a moderních periferních zařízení; aplikace software se zaměřením na formální stránku absolventské práce; textové editory; tabulkové procesory; statistické programy, statistická analýza; grafické programy; multimedia. klinické informační systémy v návaznosti na praxi ve zdravotnických zařízeních s praktickou ukázkou Nekontaktní hodiny výuky: význam informačních a komunikačních technologií v současné společnosti, ve zdravotnictví a ošetrovateľské praxi; využití počítačů ve zdravotnickém systému, ochrana a zabezpečení dat. všeobecné datové a informační systémy, překlady z cizích jazyků; on-line vyhledávání odborných databází;			

grafické programy; vytvoření prezentace s využitím prezentačního programu (POWER POINT).
Doporučené postupy výuky: cvičení, konzultace, řízené samostudium, počítačové demonstrace, procvičování dovedností, práce s příručkami, samostatné aktivity při vypracování projektové práce.
Způsob ukončení: KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura BŘÍZA, V. <i>EXCEL 2007</i>. Praha: Grada, 2007. 144 s. ISBN 80-247-1964-9. KASAL, P., SVAČINA, Š. <i>Lékařská informatika</i>. Praha: Karolinum, Praha 1998. ISBN 80-7184-594-9 NAVRÁTIL, P. <i>50 příkladů v počítačové grafice</i>. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2007. 100 s. ISBN 80-86686-79-5. NAVRÁTIL, P. <i>Informatika a výpočetní technika, kompendium 1, 2, 3</i>, Computer Media, 2006 NAVRÁTIL, P. <i>S počítačem nejen k maturitě, I. díl</i>. 7. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. 176s. ISBN 978-80-7402-020-9 NAVRÁTIL, P. <i>S počítačem nejen k maturitě, II. díl</i>. 7. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. 176s. ISBN 978-80-7402-021-6 PECINOVSKÝ, J. <i>Microsoft Office 2013 Podrobná uživatelská příručka</i>. Computer media, 2013. ISBN 978-80-251-4102-1. ZVÁROVÁ, J. a kol. <i>Biomedicínská informatika I</i>. Praha: Karolinum, Praha 2002. ISBN: 8024606097.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Filozofie a etika	Kód modulu:	P- FIE 01
Nominální délka:	32 hodin (8/0/24)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoretický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetrovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a etiky a jejich vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání ošetrovatelské profese, seznamuje s integrací etických principů do Etického kodexu nelékařského zdravotnického pracovníka, dotýká se i etických dilemat v jednání a chování zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit. Má ovlivnit myšlení a přispívat k formování mravních a profesních vlastností, naučit respektovat názory druhých, projevit vlastní názor.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: - vysvětlí základní pojmy filozofie a etiky; - má přehled o vývoji filozofie a etiky jako samostatných vědních disciplín a vývoji ve zdravotnické profesi; - diskutuje o závažných filozofických a etických jevech zdravotnické praxe (např. kvalita života, eutanazie...) a dokáže k nim zaujmout vlastní postoj a umí je podložit argumenty; - chápe souvislost mezi filozofií a medicínou; - dokáže formulovat vlastní názor a respektovat názory druhých; - má souhrnný přehled o etických společenských normách a etických kodexech v práci zdravotníka; - diskutuje o obsahu a uplatňování etických kodexů v praxi; - uvědomuje si jedinečnost lidského jedince a respektuje jeho individualitu; - respektuje etické a morální aspekty v rozdílných kulturách.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: základní pojmy filozofie a etiky; vývoj filozofie a etiky jako samostatných vědních disciplín; holistické pojetí člověka, rodiny a společnosti; aktuální etické problémy v ošetrovatelském povolání, např. lidská práva (kodexy Hippokratova přísaha, Listina zákl. práv a svobod, Helsinská deklarace, Konvence o biomedicíně, Práva pacientů); kodexy zdravotnických pracovníků, ICN kodex pro zdravotní sestry; základní etické problémy: asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace, zákonná úprava; transplantace, zákonná úprava transplantologie v ČR; rozdíl v postavení mužů a žen ve světě; problematika obětí domácího násilí, právní úprava platná v ČR; výzkum, klinické hodnocení nových léků a nových postupů;			

thanatologie, práva umírajícího a jeho rodiny; ukončení léčby, euthanasie. Nekontaktní hodiny výuky: základní pojmy filozofie a etiky; aktuální etické problémy v ošetrovatelském povolání; kodexy zdravotnických pracovníků; základní etické problémy: asistovaná reprodukce, interrupce, transplantace, thanatologie, postavení mužů a žen ve světě.
Doporučené postupy výuky: přednášky, diskuze, konzultace, řízené samostudium.
Způsob hodnocení: Z
Hodnocení výsledků studentů: obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: ADAMOVÁ, L., DUDÁK, V., VENTURA, V. <i>Základy společenských věd, základy filozofie a etiky</i>. Praha: Fortuna, 1996. ISBN 80-7168-373-6. DUINOVÁ, N., SUTCLIFFOVÁ, J. <i>Historie medicíny</i>. Praha: Slovart, 1997. ISBN 80-85871-04-1. DUROZOI, G. <i>Filozofický slovník</i>. Praha: EWA Edition, 1994. ISBN 80-85764-07-5. FREUD, S. <i>O člověku a kultuře</i>. Praha: Odeon, 1990. ISBN 80-207-0109-5. HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i>. Praha: Galen, 2015. ISBN 978-80-7492-204-6. HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Práva pacientů</i>. 1.vyd. Havířov: Nakladatelství A. Krtilové, 1996. ISBN 80-902163-0-7. HEŘMANOVÁ, J. <i>Etika v ošetrovatelské praxi</i>. Praha: Grada 2011, ISBN 978-80-247-3469-9 KUTNOHORSKÁ, J. <i>Etika v ošetrovatelství</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2. MASTILIAKOVÁ, D. <i>Holistické přístupy v péči o zdraví</i>. 1.vyd. Brno: IDVPZ, 1999. ISBN 80-7013-277-9. MUNZAROVÁ, M. <i>Eutanazie nebo paliativní péče?</i> 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1025-0. MUNZAROVÁ, M. <i>Zdravotnická etika od A do Z</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1024-2. PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. <i>Etika a komunikace v medicíně</i>. Praha: Grada 2011, ISBN 978-80-247-1997-9. PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. <i>Etické problémy medicíny na prahu 21. století</i>. Praha: Grada 2014, ISBN 978-80-247-5471-0. SCHOTTOVÁ, H. <i>Kronika medicíny</i>. 1.vyd. Praha: Fortuna Print, 1994. ISBN 80-85873-16-8.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Obecná a vývojová psychologie	Kód modulu:	P- OVP 01
Nominální délka:	34 hodin (10/6/18)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný - teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Základy obecné psychologie na úrovni střední školy.		
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Poskytuje informace o typických způsobech prožívání, uvažování i chování v jednotlivých fázích lidského života. Předmět formuje vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence a učí studenty aplikovat psychologické teorie v praxi.			
Předpokládané výsledky modulu: Student • vysvětlí význam psychologie; • objasní členění psychologických disciplín; • popíše jednotlivé psychologické metody a dokáže je využít v praxi; • vysvětlí biologickou a sociální podmíněnost psychiky; • definuje jednotlivé psychické procesy; • orientuje se v základních teoriích osobnosti; • dokáže rozlišit strukturu a jednotlivé vlastnosti osobnosti; • rozliší jednotlivé druhy temperamentu, využívá jejich kladů; • dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti; • je schopen sebereflexe a autoregulace; • aplikuje psychologickou teorii v praxi; • je schopen objasnit životní cyklus člověka, jeho fáze a změny v průběhu života; • charakterizuje jednotlivá vývojová období.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: psychologie jako věda, předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi; biologická a sociální determinace psychiky; psychické procesy; teorie osobnosti; psychologické metody poznávání osobnosti; faktory zkreslující poznávání a posuzování osobnosti; struktura a vlastnosti osobnosti; motivační vlastnosti osobnosti; temperamentové a citové vlastnosti osobnosti; charakterově-volní vlastnosti osobnosti; charakteristika jednotlivých vývojových období. Cvičení: sociálně-psychologický výcvik; techniky na poznávání a posuzování osobnosti;			

techniky sebehodnocení, sebereflexe; zvládání negativních emocí; řešení problematických situací v jednotlivých vývojových obdobích. Nekontaktní hodiny výuky: psychické procesy; psychologie osobnosti, teorie osobnosti; psychologické metody poznávání osobnosti; motivační, citové, dynamické, charakterově-volní vlastnosti osobnosti; charakteristika jednotlivých vývojových období.
Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, skupinové semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, simulace hraním rolí.
Způsob ukončení: ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: GREGORA, M. <i>Péče o dítě od kojeneckého do školního věku</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2030-2. HELUS, Z. <i>Úvod do psychologie</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3037-0. KERN, H. a kol. <i>Přehled psychologie</i>. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-121-2. LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. <i>Vývojová psychologie</i>. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0. NAKONEČNÝ, M. <i>Obecná psychologie</i>. Praha: Triton, 2016. ISBN 978-80-7387-929-7. NAKONEČNÝ, M. <i>Psychologie osobnosti</i>. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1680-5. PLHÁKOVÁ, A. <i>Učebnice obecné psychologie</i>. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-1499-3. ŘÍČAN, P. <i>Cesta životem</i>. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0772-6. THOROVÁ, K. <i>Vývojová psychologie</i>. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0714-6. VÁGNEROVÁ, M. <i>Vývojová psychologie</i>. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1. ZACHAROVÁ, E., ŠIMÍČKOVÁ – ČÍŽKOVÁ, J. <i>Základy psychologie pro zdravotnické obory</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4062-1.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Zdravotnická psychologie	Kód modulu:	P- ZDP 01
Nominální délka:	30 hodin (8/6/16)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Absolvování modulů P-OVP 01, P- KOM 01.		
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Řeší problematiku psychologie nemocných. Směřuje ke kvalitnějšímu poznání nemocného a k pochopení jeho potřeb i problémů, které mu nemoc přináší. Prohlubuje poznatky, které jsou důležité pro profesionální zvládání náročných situací v péči o nemocné, osoby se zdravotním postižením a umírající jedince.			
Předpokládané výsledky modulu: Student - vysvětlí faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, dokáže identifikovat změny v jeho chování; - objasní podstatu psychosomatických onemocnění; - řeší vhodným způsobem různé profesní situace s využitím poznatků a dílčích dovedností z osobnostní, vývojové a zdravotnické psychologie; - je schopen ovlivňovat svoje chování a prožívání, vysvětlí metody vyrovnávání se se zátěžovými situacemi; - popíše zvláštnosti přístupu ke klientům na jednotlivých odděleních, umí je vhodně aplikovat; - popíše zvláštnosti přístupu ke klientům z různých kultur; - dokáže využít motivačních zdrojů k rozvoji osobnosti.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: - psychologická problematika nemoci; - subjektivní prožívání nemoci, postoj nemocného k nemoci; - fáze prožívání nemoci v čase; - kategorie nemocných z psychologického hlediska; - psychologická problematika hospitalizace, problematika návštěv; - osobnost zdravotnického pracovníka, zdravotník jako pacient/klient; - problematika iatropatogenie, sorrorigenie; - psychosomatické a somatopsychické vztahy; - psychoterapie v práci sestry, produktivní a neproduktivní chování sestry; - syndrom vyhoření; - psychologická problematika bolesti, úzkosti, strachu; - psychologická problematika onkologicky nemocných, thanatologie; - psychologie jedinců s handicapem. Cvičení: - subjektivní prožívání nemoci; - psychologická problematika hospitalizace; - problematika iatropatogenie, sorrorigenie; - psychoterapie v práci sestry, produktivní a neproduktivní chování sestry; - syndrom vyhoření;			

psychologická problematika onkologicky nemocných, thanatologie; psychologie jedinců s handicapem. Nekontaktní hodiny výuky: psychologická problematika nemoci a hospitalizace; osobnost zdravotnického pracovníka, syndrom vyhoření; problematika iatropatogenie, sorrorigenie; psychologická problematika bolesti, úzkosti, strachu, onkologicky nemocných; psychologie jedinců s handicapem.
Doporučené postupy výuky: přednášky, semináře, diskuze konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, KZ, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: JANÁČKOVÁ, L. <i>Základy zdravotnické psychologie</i>. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7387-179-6. JOBÁNKOVÁ, M. a kol. <i>Kapitoly z psychologie – pro zdravotnické pracovníky</i>. Brno: NCONZO, 2003. ISBN 80-7013-390-2. KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Psychologie nemoci</i>. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0179-0. KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Sestra a stres</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3149-0. PONĚŠICKÝ, J. <i>Psychosomatika pro lékaře, psychoterapeuty i laiky</i>. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-804-7. RAUDENSKÁ, J., JAVŮRKOVÁ, A. <i>Lékařská psychologie ve zdravotnictví</i>. Praha: Grada 2011. ISBN 978-80-247-2223-8. SOVOVÁ, E., PODSTATOVÁ, R. <i>Jak přežít pobyt ve zdravotnickém zařízení</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-1997-9. VÁGNEROVÁ, M. <i>Současná psychopatologie pro pomáhající profese</i>. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5. VENGLÁŘOVÁ, M., MAHROVÁ, G. <i>Komunikace pro zdravotní sestry</i>. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1262-8. ZACHAROVÁ, E., HERMANOVÁ, M., ŠRÁMKOVÁ, J. <i>Zdravotnická psychologie</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2068-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství	Kód modulu:	P- ZPE 01
Nominální délka:	23 hodin (4/4/15)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P- KOM 01, P- OVP-01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a je zaměřen na získávání základních vědomostí z pedagogiky a didaktiky a jejich využití při výchovném působení sestry na jedince, rodinu, komunitu a účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Sestra se naučí prakticky aplikovat edukační činnost nejen u klientů, ale i u dalších členů zdravotnického týmu.			
Předpokládané výsledky modulu: Student • dovede popsat hlavní charakteristiky pedagogiky jako vědy a možnosti jejího využití v oblasti zdravotní péče; • umí charakterizovat výchovné prostředky, metody, styly; • dovede používat metody a techniky edukace v praxi; • umí zpracovat edukační program pro konkrétního pacienta/klienta; • správně používá pedagogickou terminologii a umí ji vymezit; • reflektuje sociální souvislosti nemocí a sociálně-patologická specifika pacientů/ klientů.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: pedagogika jako věda; předmět pedagogiky, disciplíny, vztah k jiným vědám; základní pedagogické pojmy; výchovné prostředky, metody, styly; zdravotnický pracovník v roli edukátora; kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace; formy, metody, techniky edukace; principy, zásady, organizační formy výuky; výukové metody, hodnocení; edukační intervence v ošetrovatelských plánech a plány edukačních intervencí jako součást ošetrovatelské dokumentace. Cvičení: kognitivní, psychomotorické, afektivní cíle edukace; formy, metody, techniky edukace; principy, zásady, organizační formy výuky; výukové metody, hodnocení; edukační intervence v ošetrovatelských plánech a plány edukačních intervencí jako součást ošetrovatelské dokumentace; tvorba edukačního programu pro pacienta/klienta. Nekontaktní hodiny výuky techniky edukace, cíle edukace;			

výukové metody, hodnocení; úloha zdravotnických pracovníků při edukaci pacienta/klienta a ostatních členů zdravotnického týmu; tvorba edukačního programu.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, procvičování vedení interview, práce s informacemi, řízené samostudium.
Způsob ukončení: KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: FIALOVÁ, I. <i>Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením</i>. 1.vyd.. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5591-9. GRECMANOVÁ, H. <i>Aktivizační metody ve výuce, prostředek ŠVP</i>. 1.vyd. Olomouc: Hanex, 2007. ISBN 978-80-85783-73-5. HERDMAN, T. KAMITSURU, S. <i>Ošetrovateľské diagnózy: definície & klasifikace: 2015-2017</i>. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3. JUŘENÍKOVÁ, P. <i>Zásady edukace v ošetrovateľské praxi</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2. KALHOUS, Z., OBST, Z. a kol. <i>Školní didaktika</i>. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4. KUBEROVÁ, Helena. <i>Didaktika ošetrovateľství</i>. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-684-1. MAGUROVÁ, Dagmar a Ľudmila MAJERNÍKOVÁ. <i>Edukácia a edukačný proces v ošetrovateľstve</i>. Martin: Osveta, 2009. ISBN 978-80-8063-326-4. MALACH, J. <i>Pedagogika jako obecná teorie edukace</i>. 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. ISBN 978-80-7368-291-0. NEMCOVÁ, J., HLINKOVÁ, E. <i>Moderná edukácia v ošetrovateľstve</i>. Martin: Osveta, 2010. ISBN 978-80-8063-321-9. POKORNÁ, A. <i>Efektivní komunikační techniky v ošetrovateľství</i>. Vyd. 1. Brno: Národní centrum ošetrovateľství a nelékařských zdravotnických oborů, 2006. ISBN 80-7013-440-2. SVĚŘÁKOVÁ, M. <i>Edukační činnost sestry: úvod do problematiky</i>. První vydání. Praha: Galén, 2012. ISBN 978-80-7262-845-2. VALÍŠOVÁ, A, KASÍKOVÁ, H, BUREŠ, M. <i>Pedagogika pro učitele</i>. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3357-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Teorie ošetrovatelství	Kód modulu:	P – OSE 01
Nominální délka:	23 hodin (7/2/14)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoretický základ oboru ošetrovatelství. Systémově vymezuje ošetrovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství u nás a ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby člověka, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • charakterizuje ošetrovatelství jako vědní disciplínu; • používá odbornou ošetrovatelskou terminologii; • objasní historický vývoj ošetrovatelství u nás i ve světě; • vysvětlí funkci ošetrovatelství ve společnosti i současné trendy vývoje oboru; • vysvětlí podstatu ošetrovatelských teorií a konceptuálních modelů a jejich využití v praxi; • charakterizuje profesi ošetrovatelství – úlohy, funkce, role, činnosti a kompetence všeobecné sestry; • dokáže pracovat v multidisciplinárním týmu, přijímat odpovědnost za vlastní činnost i činnost ostatních členů týmu; • dokáže vysvětlit základní principy ošetrovatelského managementu včetně programu kontinuálního zvyšování kvality poskytované péče.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: historický vývoj ošetrovatelství u nás a ve světě; charitativní ošetrovatelství, nejvýznamnější církevní řády, profesionální ošetrovatelství a významné osobnosti; terminologie v ošetrovatelství; charakteristika ošetrovatelství jako vědní disciplíny, její filozofie, obory, metodologie; historie i současnost vzdělávání sester; osobnost sestry, kompetence a náplň práce; postavení sestry v multidisciplinárním týmu, sesterské organizace; ošetrovatelské modely a jejich aplikace v ošetrovatelském procesu a praxi; ošetrovatelská dokumentace dle jednotlivých modelů; nové trendy v ošetrovatelství; ošetrovatelský management, kontinuální zvyšování kvality péče, vytváření standardů.			
Cvičení: ošetrovatelská dokumentace dle jednotlivých modelů; vytváření standardů.			

Nekontaktní hodiny výuky: historický vývoj a filozofie ošetrovatelství; charakteristika ošetrovatelství; ošetrovatelské modely; ošetrovatelský management, kontinuální zvyšování kvality péče.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, konzultace, řízené samostudium, prezentace.
Způsob ukončení: Z, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: ARCHALOUSOVÁ, A. <i>Přehled vybraných ošetrovatelských modelů</i>. 1. vydání. Hradec Králové: Nucleus, 2003. ISBN 80-86225-33-X. BOROŇOVÁ, J. <i>Kapitoly z ošetrovatelství I</i>. Plzeň: Maurea, 2010. ISBN 978-80-902876-4-8. BUŽGOVÁ, R., PLEVOVÁ, I. <i>Ošetrovatelství I</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3557-3. HEKELOVÁ, Z. <i>Manažerské znalosti a dovednosti pro sestry</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4032-4. JAROŠOVÁ, D., ZELENÍKOVÁ, R. <i>Ošetrovatelství založené na důkazech: evidence based nursing</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5345-4. KONTOVÁ, L., ZÁČEKOVÁ, M., KHULKOVÁ. <i>Štandardy v ošetrovatelstve</i>. Martin: Osveta, 2005. ISBN 80-8063-198-0. KUTNOHORSKÁ, J. <i>Historie ošetrovatelství</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3224-4. NĚMCOVÁ, J. BOROŇOVÁ, J. <i>Repetitorium ošetrovatelství</i>. Plzeň: Maurea, 2011. ISBN 978-80-902876-7-9. PAVLÍKOVÁ, S. <i>Modely ošetrovatelství v kostce</i>. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1211-3. PLEVOVÁ, I. <i>Ošetrovatelství I: historie, vzdělávání, současné ošetrovatelství, role sestry a nemocného</i>. 1.vydání. Praha: Grada, 2011. 978-80-247-3557-3. PLEVOVÁ, I. <i>Management v ošetrovatelství</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3871-0. PLEVOVÁ, I. <i>Ošetrovatelství II</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3558-0. POLICAR, R. <i>Zdravotnická dokumentace v praxi</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2358-7. ŠAMÁNKOVÁ, M. a kol. <i>Základy ošetrovatelství</i>. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1091-4. TALIÁNOVÁ, M. ŘEŘUCHOVÁ, M. <i>Vybrané kapitoly z didaktiky ošetrovatelství</i>. 1.vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011. ISBN 978-80-7395-389-8.

VENGLÁŘOVÁ, M. *Supervize v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4082-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelský proces a potřeby člověka	Kód modulu:	P – OPP 01
Nominální délka:	55 hodin (10/17/28)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je nezbytnou součástí teorie ošetrovatelství. Umožňuje studentům pochopit hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe, jímž je zajištění a uspokojení životních potřeb pacienta/klienta, rodiny a komunity. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Dále se zaměřuje na procvičování jednotlivých fází ošetrovatelského procesu.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • popíše základní rozdělení lidských potřeb; • definuje klasifikace lidských potřeb; • je schopen identifikovat neuspokojené potřeby osob zdravých, nemocných, osob se zdravotním postižením i umírajících a zajistit jejich saturaci; • objasní ošetrovatelský proces a vyjmenuje jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu; • shromáždí informace v rámci posouzení a ošetrovatelské anamnézy; • stanoví aktuální i potenciální problémy a formuluje ošetrovatelskou diagnózu; • sestaví plán ošetrovatelských činností, včetně formulace cílů a určení priorit; • realizuje navržené ošetrovatelské intervence a vyhodnotí účinnost poskytnuté ošetrovatelské péče; • dokáže přizpůsobit ošetrovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: filozofie ošetrovatelství, holismus; lidské potřeby – hierarchie, zjišťování a uspokojování; význam a charakteristika ošetrovatelského procesu; jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu; fáze posouzení, ošetrovatelská anamnéza, metody získávání informací, použití specifických škál a měřících technik; funkční a dysfunkční vzorce zdraví M.Gordon, ošetrovatelské domény; ošetrovatelská diagnóza, taxonomie ošetrovatelských diagnóz; plán ošetrovatelských činností - stanovení cílů, priorit, ošetrovatelských intervencí, fáze realizace; vyhodnocení účinnosti poskytnuté ošetrovatelské péče; dokumentace ošetrovatelského procesu.			
Cvičení: lidské potřeby – hierarchie, zjišťování a uspokojování;			

projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, zdravotně postižených a umírajících; jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu; fáze posouzení, ošetrovatelská anamnéza, metody získávání informací, použití specifických škál a měřících technik; funkční a dysfunkční vzorce zdraví M.Gordon, ošetrovatelské domény; ošetrovatelská diagnóza, taxonomie ošetrovatelských diagnóz; plán ošetrovatelských činností - stanovení cílů, priorit, ošetrovatelských intervencí, fáze realizace; vyhodnocení účinnosti poskytnuté ošetrovatelské péče; dokumentace ošetrovatelského procesu. Nekontaktní hodiny výuky hierarchie lidských potřeb, zajišťování a uspokojování potřeb; ošetrovatelský proces a jeho fáze; posouzení, ošetrovatelská diagnostika, plánování, realizace, vyhodnocení; ošetrovatelská dokumentace.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, rozbor kazuistik, konzultace, řízené samostudium, prezentace.
Způsob ukončení: Z, KZ, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: ARCHALOUSOVÁ, A. <i>Potřeby člověka a ošetrovatelský proces I</i>: Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2010. ISBN 978-80-7248-577-2. DOENGES, M., MOORHOUSE, M. <i>Kapesní průvodce zdravotní sestry</i>. 2.vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8. HERDMAN, T., KAMITSURU, S. <i>Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017</i>. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3. MAREČKOVÁ, J. <i>NANDA – International diagnostika v ošetrovatelském procesu, NIC a NOC klasifikace</i>. Ostrava, 2006. ISBN 80-7368-109-9. MAREČKOVÁ, J. <i>Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách</i>. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3. MASTILIAKOVÁ, D. <i>Posuzování stavu zdraví a ošetrovatelská diagnostika: v moderní ošetrovatelské praxi</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5376-8. SIKOROVÁ, L. <i>Potřeby dítěte v ošetrovatelském procesu</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3593-1. SYSEL, D. BELEJOVÁ, H. <i>Compendium ošetrovatelského procesu</i>. 1.vydání. Brno: TRIBUN EU, 2010. ISBN 978-80-7399-948-3. SYSEL, D. BELEJOVÁ, H. MASÁR, O. <i>Teorie a praxe ošetrovatelského procesu</i>. 1.vyd. Brno: Tribun EU, 2011. ISBN 978-80-7399-289-7. ŠAMÁNKOVÁ, M. a kol. <i>Lidské potřeby ve zdraví a nemoci: aplikované v ošetrovatelském procesu</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3223-7.

TOMAGOVÁ, M., BÓRIKOVÁ, I. *Potreby v ošetrovatelstve*, Martin: Osveta, 2008. ISBN 978-80-8063-1270-0.

TÓTHOVÁ, V. *Ošetrovateľský proces a jeho realizace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-785-9.

TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetrovateľském procese*. 2.vyd. Brno: NCONZO, 2004. ISBN 80-7013-324-4.

VÖRÖSOVÁ, G., SOLGAJOVÁ, A., ARCHALOUSOVÁ, A. *Ošetrovateľská diagnostika v práci sestry*. 1. vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5538-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelské postupy	Kód modulu:	P - OSP 01
Nominální délka:	56 hodin (5/31/20)	Počet kreditů:	4
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko – praktický. Obsah předmětu tvoří jádro profesionálních dovedností všeobecných sester a patří do komplexu základních odborných předmětů. Na základě teoretických znalostí učí ošetrovatelskou techniku výkonů a postupy ošetrovatelských intervencí. Důraz je kladen na dodržování postupů lege artis ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií. Jednotlivé ošetrovatelské postupy a techniky jsou vyučovány ve shodě s principy ošetrovatelského procesu a holistického pojmání ošetrovatelské péče.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • prakticky ovládá výkony spadající do náplně všeobecné sestry; • odůvodní zvolené ošetrovatelské postupy u pacienta/klienta; • pracuje samostatně, bezpečně a přesně, dodržuje zásady profylaxe a asepse; • vysvětlí základní principy transfuzního lékařství; • zabezpečuje a řeší uspokojování bio-psycho-sociálních potřeb pacienta/klienta; • dokáže zacházet se zdravotnickými prostředky; • objasní a dodržuje zásady BOZP; • adekvátně řeší problémové situace; • identifikuje aktuální a potenciální potřeby pacientů/klientů; • používá zdravotnickou dokumentaci; • aktivizuje klienta/pacienta ke spolupráci; • využívá znalosti ošetrovatelského procesu.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: péče o prostředí klienta pacienta/klienta, ošetrovací jednotka a její vybavení; klasifikace základních ošetrovacích jednotek; zdravotnické prostředky, rozdělení, druhy; prevence nozokomiálních nákaz, bariérový systém ošetrovatelské péče; péče o odpočinek a spánek u dětí a dospělých; příjem, překlad, propuštění klienta; péče o tělo zemřelého. Cvičení: péče o nemocniční lůžko, pomocná zařízení lůžka; vyšetřovací a léčebné polohy; dezinfekce, sterilizace; vizita; péče o hygienu dětí a dospělých; ošetření klienta s proleženinami, opruženinami, prevence;			

sledování fyziologických funkcí;
 péče o výživu dětí a dospělých;
 povinnosti sestry při vyprazdňování moče a stolice u dětí a dospělých;
 mobilita klienta/pacienta, zajištění tělesné a duševní aktivity, rehabilitační ošetrovatelství, koncept bazální stimulace;
 perorální aplikace léků;
 místní aplikace léků;
 oxygenoterapie;
 parenterální aplikace léků;
 infuzní terapie;
 transfuzní terapie, základní principy transfuzního lékařství, transfuzní přípravky, výroba a indikace pro jejich aplikaci, potransfuzní komplikace;
 odběr biologického materiálu na vyšetření;
 odběr krve na hematologické vyšetření;
 základní a speciální vyšetřovací metody v hematologii;
 odběr krve na biochemické, mikrobiologické a sérologické vyšetření;
 chirurgické ošetrovatelské postupy;
 péče o rány, management ošetrování ran;
 péče o klienta se stomií, management ošetrování stomií.

Nekontaktní hodiny výuky:

ošetrovatelské postupy pro zajištění potřeb klienta/pacienta (hygiena, výživa, spánek, vyprazdňování, mobilita);
 sledování fyziologických funkcí;
 různé způsoby aplikace léků;
 infúzní a transfúzní terapie;
 odběry biologického materiálu na vyšetření;
 chirurgické ošetrovatelské postupy;
 management ošetrování ran a stomií.

Doporučené postupy výuky:

demonstrace,
 cvičení, semináře, diskuze,
 procvičování, simulace reálných situací,
 práce s odbornou literaturou.
 řízené samostudium.

Způsob ukončení: KZ, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
 FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči*. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-1314-4.
 KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.
 MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.

MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovateľskej péče I.* 1. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1442-6.

MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M., ZAJÍČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovateľskej péče II.* 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1443-4.

PAVLÍKOVÁ, P. *Podklady pro praktická cvičení v ošetrovateľských postupech.* 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1835-7.

POSPÍŠILOVÁ, E., TÓTHOVÁ, V. *Vývoj vybraných ošetrovateľských postupů od nejstarších dob po současnost.* 1.vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-824-5.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Ošetrovateľské postupy v péči o nemocné I.* Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. et al. *Ošetrovateľské postupy v péči o nemocné III: speciální část.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-3421-7.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovateľské postupy v péči o nemocné I: obecná část.* 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovateľské postupy v péči o nemocné II: speciální část.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3420-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Multikulturní ošetřovatelství	Kód modulu:	P – MUO 01
Nominální délka:	26 hodin (6/2/18)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace modulu: Modul se zabývá kulturou minoritních skupin. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetřovatelském procesu. Přibližuje postoj různých kultur i etnických skupin ke zdraví, nemoci a smrti. Umožňuje studentům přizpůsobit ošetřovatelskou péči jednotlivcům, rodinám i komunitám jednotlivých minoritních skupin.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: - vysvětlí základní pojmy a význam transkulturního ošetřovatelství; - popíše vliv světových náboženství na zvláštnosti v ošetřovatelské péči; - porovná kulturní a etnické dimenze zdraví u národnostních menšin ČR; - dokáže přizpůsobit ošetřovatelskou péči jednotlivcům, rodinám a komunitám jednotlivých minoritních skupin.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: - základní pojmový aparát; - význam transkulturního ošetřovatelství; - teorie a modely multikulturního ošetřovatelství a jejich aplikace v praxi; - problematika rasismu a xenofobie – posilování pozitivního postoje k minoritám a lidem různých národností, náboženství a kultur; - spiritualita a religiozita v ošetřovatelství; - specifika komunikace v transkulturním ošetřovatelství, komunikace s cizinci; - kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby, smrti, rituály; - role muže a ženy v různých kulturách; - národnostní menšiny v ČR, kultura minoritních skupin; - kultura chudoby. Cvičení: - specifika komunikace v transkulturním ošetřovatelství, komunikace s cizinci; - kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby, smrti, rituály; - role muže a ženy v různých kulturách; - národnostní menšiny v ČR, kultura minoritních skupin; - transkulturní přístup sestry v ošetřovatelském procesu. Nekontaktní hodiny výuky: - transkulturní ošetřovatelství; - spiritualita a religiozita v ošetřovatelství; - kulturní a etnické dimenze zdraví, choroby, smrti, rituály v různých kulturách.			
Doporučené postupy výuky: - přednášky, - cvičení, semináře, diskuze, - konzultace, řízené samostudium,			

prezentace.
Způsob ukončení: Z, KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: HIRTLOVÁ, P., SRB, V. <i>Menšiny a integrující se Evropa: sborník z mezinárodní vědecké konference</i> . Vyd. 1. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, 2009. ISBN 978-80-86879-23-9. KOCOURKOVÁ, J. <i>Etiketa na cesty aneb jiný kraj, jiný mrav</i> . Praha: TeMi CZ, 2009. ISBN 978-80-87156-39-1. KUTNOHORSKÁ, J. <i>Multikulturní ošetřovatelství pro praxi</i> . Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4413-1. MAREŠ, J., VACHKOVÁ, E. <i>Pacientovo pojetí nemoci III</i> . Brno: MSD, 2011. ISBN 978-80-7392-191-0. OSTŘANSKÝ, B. <i>Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti</i> . 1. vyd. Praha: Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-404-3. PRŮCHA, J. <i>Interkulturní komunikace</i> . 1.vyd. Praha: Grada, 2010. 200s. ISBN 978-80-247-3069-1. PRŮCHA, J. <i>Multikulturní výchova: příručka (nejen) pro učitele</i> . 2. vyd. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-502-2. ŠÍŠKOVÁ, T. <i>Výchova k toleranci a proti rasismu: [multikulturní výchova v praxi]</i> . Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-182-2. ŠPIRUDOVÁ, L. et al. <i>Multikulturní ošetřovatelství II</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1213-X. ŠPIRUDOVÁ, L., IVANOVÁ, K., HALMO, R., BURSOVÁ, J., TOMANOVÁ, D. <i>Transkulturní péče aneb jak překonávat komunikační a kulturní bariéry při péči o pacienty odlišných etnik a kultur</i> , Olomouc: PF a LF, 2002 TÓTHOVÁ, V. <i>Zabezpečení efektivní ošetřovatelské péče o vietnamskou a čínskou minoritu</i> . Vyd. 1. Praha: Triton, 2010. ISBN 978-80-7387-414-8.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Výzkum v ošetrovatelství	Kód modulu:	P-VYO 01
Nominální délka:	30 hodin (6/6/18)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OSE 01 (část), P- INF 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetrovateľských a humanitních predmětach. Predpokladá určitou úroveň schopnosti kreativity. Naučí studenty základům kritického vědeckého myšlení: pochopení potreby a významu vědeckého přístupu v ošetrovateľské praxi. Naučí je základním krokům výzkumného procesu, stanovení a formulování hypotéz výběru vhodných metod, zpracování a vyhodnocování získaných dat a výsledků. Naučí je vést odbornou diskuzi, zdůvodňovat a obhajovat své názory a řešení.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vysvětlí přínos výzkumu v ošetrovatelství; • vymezí oblasti výzkumu; • charakterizuje jednotlivé etapy výzkumu; • popíše metodiku výzkumu, vysvětlí základní pojmy; • dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody v ošetrovateľské praxi; • umí se zapojit do výzkumného ošetrovateľského projektu; • interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: charakteristika vědeckého výzkumu a ošetrovateľského výzkumu; historie ošetrovateľského výzkumu; terminologie ve výzkumu; etické principy vědecké práce v ošetrovatelství; podíl sestry na výzkumné činnosti; fáze ošetrovateľského výzkumu; metodologie výzkumu; realizace výzkumu; výběr tématu absolventské práce, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz; stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce; formální zpracování dat s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem pro citace a bibliografické zdroje, grafická úprava textu a grafů; prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu.			
Cvičení: metodologie výzkumu; realizace výzkumu; výběr tématu absolventské práce, stanovení cílů práce a pracovních hypotéz;			

stanovení metodiky výzkumu, statistické zhodnocení dat a jejich kritická analýza, důkaz vztahu hypotéz a výsledků práce; formální zpracování dat s respektováním vnitřních předpisů školy a celostátních norem pro citace a bibliografické zdroje, grafická úprava textu a grafů; prezentace výsledků výzkumné činnosti, publikování výsledku výzkumu. Nekontaktní hodiny výuky charakteristika ošetrovatelského výzkumu a podíl sestry na výzkumné činnosti; fáze ošetrovatelského výzkumu; metodologie a realizace výzkumu; výběr tématu absolventské práce; stanovení cílů práce a pracovních hypotéz; stanovení metodiky výzkumu.
Doporučené postupy výuky: přednášky, semináře, diskuze, práce s literaturou a jinými zdroji informací, počítačové analýzy datových souborů, prezentace analýzy odborných článků, výsledků výzkumu, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BÁRTLOVÁ, S. SADÍLEK, P. TÓTHOVÁ, V. <i>Výzkum a ošetrovatelství</i>. 2.vydání. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2008. ISBN 978-80-7013-467-2. Citace literatury – [online] Dostupné z http: www.citace.com FARKAŠOVÁ, D. et al. <i>Výzkum v ošetrovatelství</i>. 1.vydání. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-229-4. HENDL, J. <i>Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace</i>. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4. HENDL, J. <i>Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat</i>. 4., rozš. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0200-4. KUTNOHORSKÁ, J. <i>Výzkum v ošetrovatelství</i>. 1. vydání. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2713-4. KUTNOHORSKÁ, J. <i>Výzkum ve zdravotnictví: metodika a metodologie výzkumu</i>. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-244-1877-3. KUTNOHORSKÁ, J. <i>Etika v ošetrovatelství</i>. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2. PUNCH, K. <i>Základy kvantitativního šetření</i>. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Komunitní péče	Kód modulu:	P – KOP 01
Nominální délka:	22 (4/2/16)	Počet kreditů:	1
Typ modulu:	Povinný- teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:			
Anotace předmětu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na zdraví lidí v komunitě. Studenti pochopí význam slova komunita, její hlavní sociální funkce v uspokojování potřeb lidí a její hierarchii: jedinec-rodina-obvod-město-kraj-stát-národ-svět. Uvědomí si nutnost zdravého společenského a přírodního prostředí v komunitě pro život jednotlivců a jejich rodin. Naučí se ošetřování pacientů/klientů ve vlastních sociálních podmínkách.			
Předpokládané výsledky: Student: • vysvětlí význam slova komunita, její sociální funkce; • charakterizuje ošetřovatelství v komunitní péči v ČR; • umí porovnat komunitní péči v ČR a v jiných zemích; • objasní specifika ošetřování klientů ve vlastních sociálních podmínkách; • popíše rozvoj domácí péče, její formy, spektrum poskytovaných služeb v domácí péči; • vysvětlí právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče; • uvede postup a podmínky přijetí klienta do domácí péče, vedení dokumentace; • popíše rozvoj hospicové péče v ČR.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: komunita, její sociální funkce; komunitní péče v ČR a v jiných zemích; zabezpečení plánu komunitní péče v ČR; ošetřovatelství v komunitní péči v ČR; domácí péče – organizace a řízení; právní a ekonomické podmínky poskytování domácí péče; formy domácí péče, poskytované služby; specifika ošetřování klientů v domácí péči; práce s klienty v domácí péči - příprava, průběh návštěv, dokumentace; hospicová péče – její rozvoj, formy. Cvičení: ošetřovatelská péče u vybraných skupin v komunitní péči - péče o matku a dítě, občany se zdravotním handicapem, seniory, národnostní menšiny, ohrožené skupiny (bezdomovci, nezaměstnaní, toxikomani); ošetřování klientů v domácí a hospicové péči; vedení dokumentace. Nekontaktní hodiny výuky komunitní péče, domácí a hospicová péče; ošetřovatelská péče u vybraných skupin v komunitní péči.			

Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, seminář, diskuze, exkurze do zařízení zajišťující domácí péči, konzultace, řízené samostudium.
Způsob ukončení: KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: BUŽGOVÁ, R. <i>Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních</i> . Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5402-4. JAROŠOVÁ, D. <i>Úvod do komunitního ošetřovatelství</i> . 1.vydání, Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN-13: 978-80-247-2150-7. KUPKA, M. <i>Psychosociální aspekty paliativní péče</i> . Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4650-0. MARKOVÁ, M. <i>Komunitní ošetřovatelství pro sestry</i> . Brno: NCONZO, 2010. ISBN 978-80-7013-799-3. MARKOVÁ, M. <i>Sestra a pacient v paliativní péči</i> . Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3171-1. ŠPINKOVÁ, M. <i>Malé dobré zprávy. Cesta domů</i> , 2011. ISBN 978-80-9045-16-29.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Rehabilitační ošetřovatelství	Kód modulu:	REO - 01
Nominální délka:	30 hodin (2/6/22)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu modulů ošetřovatelství a rozšiřuje teoretické poznatky a praktické dovednosti z fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací při onemocnění. Těžiště leží v prevenci imobilizačního syndromu. Studenti budou schopni identifikovat nutnost spolupráce s fyzioterapeutem, zajišťovat jednotlivé intervence stanovené fyzioterapeutem v rámci komplexní ošetřovatelské péče a společně s fyzioterapeutem hodnotit jejich efekt.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vyjmenuje jednotlivé druhy rehabilitace; • objasní rozdíly v rehabilitačních postupech; • ovládá správné polohování klienta/pacienta; • je schopen rehabilitovat s klientem/pacientem podle druhů onemocnění; • je schopen zajistit klienty/pacienty kompenzačními pomůckami.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny: Přednášky: rehabilitační ošetřovatelství – pojmový aparát; léčebná rehabilitace – specifika, organizace; fyzioterapie – cíle, vyšetřovací a terapeutické možnosti; základy LTV (kineziterapie); základy fyzikální terapie. prevence imobilizačního syndromu; Cvičení: ergoterapie; kompenzační pomůcky; relaxace; dechová a kondiční cvičení; aktivní a pasivní cvičení; polohování a rehabilitace – zásady u jednotlivých diagnóz; nácvik přesunů, posazování, zajištění hygieny, oblékání, vertikalizace, chůze; aktivizace imobilního pacienta. Nekontaktní hodiny výuky: léčebná rehabilitace, druhy a význam; zásady rehabilitačního ošetřovatelství a úloha sestry při rehabilitaci.. kompenzační pomůcky relaxace; dechová a kondiční cvičení; prevence imobilizačního syndromu;			

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář,
diskuse,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HALADOVÁ, E., NECHVÁTALOVÁ, L. *Vyšetřovací metody hybného systému*. 2. nezměněné vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelských a nelékařských zdravotnických oborů, 2003. ISBN 80-7013-393-7.

LEVITOVÁ, A., HOŠKOVÁ, B. *Zdravotně-kompenzační cvičení*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-4836-8

PASTUCHA, D. *Tělovýchovné lékařství: vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4837-5.

PFEIFFER, J. *Ergoterapie II: učebnice pro zdravotní školy*. 1. vyd. Praha: Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0004-0.

PFEIFFER, J. *Neurologie v rehabilitaci: pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1135-5.

PODĚBRADSKÝ, J., PODĚBRADSKÁ, R. *Fyzioterapie*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2899-5

STAMMER, S. *Fyzioterapie*. Brázda, 2007, 176.s, ISBN 80-209-0355-0

TROJAN, S. et al. *Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka*. 3.vyd. Praha: Grada, 2005. 237 s. ISBN 80-247-1296-2.

VYSKOTOVÁ, J., MACHÁČKOVÁ, K. *Jemná motorika: vývoj, motorická kontrola, hodnocení a testování*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4698-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická

Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v interních oborech	Kód modulu:	P – OIN 01
Nominální délka:	110 hodin (26/38/46)	Počet kreditů:	6
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P- OVP 01, P-ZDP 01, P- KOM 01, P- INF 01, P- OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P- ANF 01, P- PAT 01, P- MII 01, P-VYD 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01		

Anotace modulu:

Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s interními chorobami, jejich etiologií, symptomatologií a diagnostiku při onemocněních dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocích krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu a výživy, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Seznamuje se specifickými diagnostiky oboru, léčby a ošetrovatelské péče nemocných v interních nemocech.

Předpokládané výsledky modulu:

Student:

- objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin interních onemocnění;
- rozpozná charakteristické příznaky akutních onemocnění jednotlivých orgánů, orgánových soustav i organismu jako celku;
- posoudí a vyhodnotí fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu;
- sleduje klienta/pacienta, uplatňuje přímé pozorování a používá přístrojovou techniku;
- popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění;
- připraví klienta/pacienta k vyšetření;
- realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta;
- provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;
- je schopen zhodnotit stav klienta/pacienta, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- edukuje pacienta/klienta v souvislosti se základním onemocněním a vzhledem k jeho věku;
- zvládá zátěžové situace a adekvátně je řeší;
- respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům s interními chorobami;
- zvládá komunikaci s pacientem/ klientem, vzhledem k základní diagnóze a věku;
- orientuje se v život zachraňujících situacích,
- popíše hygienicko-epidemiologická opatření v prevenci přenosných chorob.

Obsah modulu**Kontaktní hodiny výuky:****Medicínský management****Přednášky:**

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v interním lékařství:

onemocnění dýchacího systému;

onemocnění srdce a cév;

onemocnění trávicího systému;

onemocnění ledvin a močových cest;

onemocnění krve a krevetvorby;

onemocnění pohybového systému;

imunologicky podmíněné choroby;

onemocnění žláz s vnitřní sekrecí;

poruchy metabolismu a výživy;

akutní otravy, akutní stavy v interním lékařství;

infekční onemocnění.

Ošetrovatelský management**Cvičení:**

základní posouzení aktuálního stavu pacienta/klienta v závislosti na základní diagnóze, posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb;

stanovení ošetrovatelských diagnóz;

stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;

realizace a vyhodnocení splnění cílů;

edukace pacienta/klienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin interních onemocnění:

onemocnění dýchacího systému;

onemocnění srdce a cév;

onemocnění trávicího systému;

onemocnění ledvin a močových cest;

onemocnění krve a krevetvorby;

onemocnění pohybového systému;

imunologicky podmíněné choroby;

onemocnění žláz s vnitřní sekrecí;

poruchy metabolismu a výživy;

akutní otravy, akutní stavy v interním lékařství;

infekční onemocnění.

Nekontaktní hodiny výuky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v interním lékařství.

Ošetrovatelská péče u vybraných skupin interních onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,

cvičení, seminář, diskuze,

semináře v podmínkách klinické praxe,

simulace reálných situací, kazuistiky.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK**Hodnocení výsledku studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ADAMS, B., HAROLD, C.E. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-893-8.

ČEŠKA, R. et al. *Interna*. 2., aktualizované vydání, Praha: Triton, 2015, 3 svazky, 909 s. ISBN 978-80-7387-895-5.

DOENGES, M., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. 2.vyd. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.

FERDA, J. *Inovativní zobrazovací metody*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-186-5.

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

CHROBÁK, L. *Propedeutika vnitřního lékařství: nové, zcela přepracované vydání doplněné testy*. 2. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1309-0.

KLENER, Pavel. *Propedeutika ve vnitřním lékařství*. 3., přeprac. vyd. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-7262-643-4.

NAVRÁTIL, L. *Vnitřní lékařství: pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, ISBN 978-80-247-2319-8.

SOUČEK, M., ŠPINAR, J., VORLÍČEK, J. *Vnitřní lékařství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 3 sv. ISBN 978-80-247-2110-1.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetrovatelství I*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1148-6.

ŠAFRÁNKOVÁ, A., NEJEDLÁ, M. *Interní ošetrovatelství II*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1777-8.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v chirurgických oborech	Kód modulu:	P – OCH 01
Nominální délka:	92 hodin (24/28/40)	Počet kreditů:	6
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P- OVP 01, P-ZDP 01, P- KOM 01, P- INF 01, P- OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P- ANF 01, P- PAT 01, P-MII 01, P-VYD 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01		
Anotace modulu : Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu modulů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy a onemocněními v chirurgických oborech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním. Charakterizuje klinické stavy, jejich etiologii, příznaky, diagnostiku a léčbu v břišní, hrudní chirurgii, cévní chirurgii a kardiochirurgii, urologii, neurochirurgii, ortopedii a traumatologii, plastické chirurgii a při popáleninách. Součástí modulu jsou základy anesteziologie.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • vysvětlí specifické zaměření chirurgie a orientuje se v metodách, které obor používá; • orientuje se v terminologii, kterou obor používá k popisu klientova problému; • popíše základní postupy chirurgické anestezie; • charakterizuje imobilizační postupy používané v chirurgii; • popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, zná postup přípravy pacienta/klienta k vyšetření; • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin chirurgických onemocnění; • realizuje ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s chirurgickým onemocněním; • je schopen odebrat ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíle ošetrovatelské péče a naplánovat strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta přímým pozorováním i při použití monitorovací techniky, vyhodnotit plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu; • orientuje se v život zachraňujících výkonech; • dokáže spolupracovat při rehabilitaci a reedukaci pacienta/klienta po chirurgickém výkonu; • respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům s chirurgickými, traumatologickými, ortopedickými, urologickými, neurochirurgickými chorobami a k pacientům/klientům v intenzivní péči, plastické chirurgii a při popáleninách.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Medicínský management Přednášky: Chirurgická propedeutika			

antisepse a asepse, anestézie a analgezie, chirurgická rána, chirurgické infekce; předoperační příprava a pooperační péče, chirurgické komplikace pooperačních stavů; péče o klienta/pacienta na JIP, chirurgický šok, embolizace, ARDS, DIC, poruchy stability vnitřního prostředí.

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin

Chirurgická onemocnění:

krku a štítné žlázy;
hrudníku, mléčné žlázy;
břicha a trávicí trubice, náhlé příhody břišní;
ledvin a močových cest;
srdce a cévního systému.

Ortopedická onemocnění:

končetin, skeletu.

Traumatologie:

polytraumata, popáleniny.

Neurochirurgie:

úrazy mozku;
nemoci a úrazy míchy.

Transplantologie.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu pacienta/klienta v závislosti na základní diagnóze;
posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb;
stanovení ošetrovatelských diagnóz;
stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace pacienta/klienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u chirurgických, ortopedických, traumatologických, neurochirurgických onemocnění:

krku a štítné žlázy;
hrudníku, mléčné žlázy;
břicha a trávicí trubice, náhlé příhody břišní;
ledvin a močových cest;
srdce a cévního systému;
končetin a skeletu;
polytraumat, popálenin;
úrazů mozku, nemocí a úrazů míchy.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče v transplantologii.

Zvláštnosti ošetrovatelství v intenzivní péči.

Nekontaktní hodiny výuky:

chirurgická propedeutika;
patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin chirurgických, ortopedických, traumatologických onemocnění a v transplantologii;
ošetrovatelská péče u vybraných onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze
semináře v podmínkách klinické praxe,
simulace reálných situací, kazuistiky.

Způsob ukončení: Z, KZ, ZK

Doporučená literatura:

- DRÁBKOVÁ, J. *Polytrauma v intenzivní medicíně*. Praha: Grada 2002. ISBN 80-247-0419-6.
- FERKO, A., et al. *Chirurgie v kostce*. 1. vyd. Praha: Grada 2015. ISBN 978-80-247-1005-1.
- HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
- JANÍKOVÁ, E., ZELENÍKOVÁ, R. *Ošetrovatelská péče v chirurgii*. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4412-4.
- KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. Praha: Grada 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.
- KOLEKTIV AUTORŮ *Sestra a urgentní stavy*. Praha: Grada 2009. ISBN 978-80-247-2548-2.
- MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. Praha: Grada 2007. ISBN 80-247-1399-3.
- MARTÍNKOVÁ, J. A KOL. *Farmakologie pro studenty zdravotnických oborů*. Grada 2007. ISBN 978-80-247-1356-4.
- SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v chirurgii I. a II.* Praha: Grada. 2010. ISBN 978 80-247-3129-2.
- SMRČKA, M. a kol. *Poranění mozku*. Praha: Grada. 2001. ISBN 80-7169-820-2.
- TVRDEK, M. a kol. *Úvod do obecné chirurgie*. Praha: Karolinum. 2004. ISBN 80-246-0958-4.
- VALENTA, J. *Chirurgie pro bakalářské studium Ošetrovatelství*. Praha: Karolinum. 2005. ISBN 80-246-0644-5.
- VORLÍČEK, J. *Klinická onkologie pro sestry*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1716-6.
- ZEMAN, M. A KOL. *Chirurgická propedeutika*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-7169-705-2.
- ZEMAN, M. A KOL. *Speciální chirurgie*. Praha: Galén, 2014. ISBN 978-80-7492-128-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o dítě	Kód modulu:	P- OPE 01
Nominální délka:	58 hodin (8/10/40)	Počet kreditů:	5
Typ modulu:	Povinný - teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P-OVP 01, P-KOM 01, P-INF 01, P-OVZ 01, P- BFY 01, P- BCH 01, P-FAR 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-ANF 01, P- PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01.		
Anotace modulu: Modul je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdraví dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, na výchovu dětí, prevenci, diagnostiku a léčbu onemocnění. Je zohledněna odlišnost multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit dítěti; • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin onemocnění v pediatrii se zaměřením k věkovým zvláštnostem; • umí posoudit odchylky od fyziologického vývoje dítěte v jednotlivých věkových kategoriích; • ošetřuje samostatně děti v rámci ošetrovatelského procesu; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • je schopen zhodnotit celkový stav dítěte, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu; • umí vhodným způsobem vést dětského pacienta/klienta k dodržování léčebného režimu; • je schopen edukovat pacienta/klienta způsobem přiměřeným věku i jejich rodiče; • respektuje právní a etické normy ve vztahu k pacientům/klientům s přenosnými chorobami.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Medicínský management Přednášky: vývoj zdravého dítěte, změny ve vývoji dítěte. Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění v dětském lékařství: dýchacího systému; zažívacího systému; diabetu mellitu; srdce a oběhového systému; ledvin a močových cest; krve; u přenosných chorob;			

u náhlých příhod.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze;
aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy;
cíl ošetrovatelské péče;
realizace ošetrovatelského procesu;
vyhodnocení.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním:

dýchacího systému;
zažívacího systému;
diabetu mellitu;
srdce a oběhového systému;
ledvin a močových cest;
krve.

Nekontaktní hodiny výuky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění v dětském lékařství.

Ošetrovatelská péče u vybraných onemocnění v dětském lékařství.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze,
výuka v podmínkách klinické praxe,
procvičování dovedností,
demonstrace, simulace reálných situací,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, ZK

Doporučená literatura:

DOENGES, E., MOORHOUSE, M. *Kapesní průvodce sestry*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0242-8.
GREGORA, M. *Péče o novorozence a kojence*. Praha: Grada, 2002. ISBN 978-80-247-2564-2.
HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.
HORAŽDOVSKÝ, J. *Přenosné choroby*. České Budějovice: Jihočeská univerzita. 2001. ISBN 80-7040-496-5.
KLÍMA, J. a kol. *Pediatric*. Praha: EUROLEX BOHEMIA. 2003. ISBN 80-86432-38-6
LÉBL, J., JANDA, J., POHUNEK, P. *Praktická pediatrie*. Praha: Galén, 2008. ISBN 978-80-7262-578-9
LÉBL, J., POHUNEK, P., SEEMAN, T. *Diferenciální diagnostika v pediatrii*. Praha: Galén, 2014. ISBN 978-80-7492-148-3.
MIHÁL, V. a kol. *Vybrané kapitoly z pediatrie I. díl*. Olomouc: UP, 1998. ISBN 80-7067-849-6.
MIHÁL, V. a kol. *Vybrané kapitoly z pediatrie II. díl*. Olomouc: UP, 1998. ISBN 80-7067-850-X.
NOVÁK, I. *Intenzivní péče v pediatrii*. Praha: Galén, 2008, . ISBN 978-80-7262-512-3.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Základní ošetrovatelská péče v pediatrii*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1613-8.

VOLF, V., VOLFOVÁ, H. *Pediatrie*. Praha: Informatorium, 1996. ISBN 80-85427 87-7

VOLFOVÁ, H., VOLF, V. *Pediatrie I*. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-023-1.

VOLFOVÁ, H., VOLF, V. *Pediatrie II*. Praha: Informatorium, 2010. ISBN 978-80-7333-023-1.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v gynekologii a porodnictví	Kód modulu:	P-OGP 01
Nominální délka:	44 hodin (6/6/32)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P- OVP 01, P-KOM 01, P-INF 01, P-OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P-FAR 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-AFY 01, P-PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP- 01		
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje studenty s péčí o zdraví ženy podle jejího věku. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/ klientů změněných v souvislosti s onemocněním. Zabývá se jejich etiologií, symptomatikou, diagnostikou a léčbou. Dále seznamuje studenty s diagnostikou těhotenství, preventivní péčí o těhotnou ženu a s porodem. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb žen a jejich uspokojování podle věku, včetně zdravého sexuálního života. Seznamuje s odlišnostmi multidisciplinární péče v oblasti různých forem zdravotních služeb.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • popíše vyšetřovací metody a dokáže je vysvětlit pacientce/klientce (adekvátně věku); • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních skupin gynekologických onemocnění, • charakterizuje fyziologické těhotenství, porod i šestinedělí a popíše patologické změny; • realizuje ošetrovatelský proces u pacientky/klientky s gynekologickým onemocněním, respektuje věkové, kulturní a osobnostní odlišnosti; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení, respektuje multikulturní specifika pacientek/klientek; • je schopen zhodnotit celkový stav pacientky/klientky, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Medicínský management Přednášky: anatomie a fyziologie ženských reprodukčních orgánů; vyšetřovací metody; fyziologické a patologické těhotenství a porod; plánované rodičovství, antikoncepční metody;			

interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce; šestinedělí - fyziologické, patologické; akutní stavy v porodnictví. Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin gynekologických onemocnění: poruchy anatomie a fyziologie rodidel; záněty a sexuálně přenosné choroby akutní příhody v gynekologii; onkologická onemocnění. Ošetrovatelský management Cvičení: posouzení aktuálního stavu pacientky/klientky v závislosti na základní diagnóze; aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelských diagnóz; cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit; realizace ošetrovatelského procesu, vyhodnocení; edukace pacientky/klientky. Zvláštnosti ošetrovatelské péče v porodnictví: plánované rodičovství, antikoncepční metody; interrupce, sterilizace ženy a muže, asistovaná reprodukce; fyziologické a patologické těhotenství a porod; šestinedělí - fyziologické, patologické; akutní příhody v porodnictví. Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin onemocnění v gynekologii: poruchy anatomie a fyziologie rodidel; záněty a sexuálně přenosné choroby, onkologická onemocnění. akutní příhody v gynekologii. Nekontaktní hodiny výuky: fyziologické a patologické těhotenství a porod; patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin gynekologických onemocnění; ošetrovatelská péče u vybraných skupin onemocnění v gynekologii a v porodnictví.
Doporučené postupy výuky: přednášky, cvičení, semináře, diskuze, výuka v podmínkách klinické praxe, procvičování dovedností, simulace reálných situací, řízené samostudium.
Způsob ukončení: Z, ZK
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: HÁJEK, Z., ČECH, E., MARŠÁL, K. <i>Porodnictví</i>. 3. zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4529-9. KUDELA, M. a kol. <i>Základy gynekologie a porodnictví</i>. Olomouc, UP, 2000. ISBN 80-7067-603-5. KYASOVÁ, M., KAMENÍKOVÁ, M. <i>Ošetrovatelské diagnózy na porodním sále</i>. 1.vyd. Praha: Grada, 2003. 92 s. ISBN 80-247-0285-1. MOTLÍK, K. <i>Patologie v ženském lékařství</i>. Praha, Grada, 2001. ISBN 80-4169-460-6.

ROZTOČIL, A. *Moderní gynekologie*. GRADA: 2011. ISBN: 978-80-247-2832-2.

ROZTOČIL, A. *Moderní porodnictví*. GRADA: 2008. ISBN: 978-80-247-1941-2.

ROZTOČIL, Aleš, et al. *Moderní porodnictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-194.

SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví*. GRADA: 2010. ISBN: 978-80-247-3373-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné s duševními poruchami	Kód modulu:	P-OPD 01
Nominální délka:	42 hodin (8/10/24)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-OLT 01, P-FIE 01, P- OVP 01, P-KOM 01, P-INF 01, P-OVZ 01, P- BFY 01, P-BCH 01, P-FAR 01, P-RNM 01, P-KLP 01, P-VYD 01, P-ANF 01, P-PAT 01, P-MII 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01.		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětu klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/klientů změněných v souvislosti s psychickými poruchami, které významně ovlivňují zdraví a kvalitu života člověka. Informuje o multidisciplinárním přístupu k péči o duševní zdraví a psychiatrických stavech. Objasňuje odlišnosti individuální péče v různých zdravotnických zařízeních poskytujících péči pacientům/klientům s duševním onemocněním.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • definuje známé příčiny duševních onemocnění; • vysvětlí principy vyšetřovacích metod a nároky na klienta/pacienta; • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních duševních onemocnění; • realizuje ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s duševním onemocněním; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • je schopen zhodnotit celkový stav pacienta/klienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu; • je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s duševním onemocněním, eventuálně i jeho rodinu a sociální okolí; • je informován o funkci záchranné sítě, krizové intervenci, možnostech domácí a jiné alternativní péče u pacienta/klienta s duševním onemocněním.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Medicínský management Přednášky: právní a etické aspekty péče o duševně nemocné. Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin duševních onemocnění: organicky podmíněné duševní poruchy; duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek; schizofrenie; afektivní poruchy; poruchy osobnosti; poruchy příjmu potravy; akutní stavy.			

Ošetrovatelský management

Cvičení:

posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze;
aktuální a potenciální potřeby, stanovení ošetrovatelské diagnózy;
cíl ošetrovatelské péče;
realizace ošetrovatelského procesu;
vyhodnocení.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u duševních onemocnění:

organicky podmíněné duševní poruchy;
duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek;
schizofrenie;
afektivní poruchy;
poruchy osobnosti;
poruchy příjmu potravy;
akutní stavy.

Nekontaktní hodiny výuky:

patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin duševních onemocnění;
ošetrovatelské péče u vybraných skupin duševních onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, semináře,
výuka v podmínkách klinické praxe,
procvičování dovedností,
simulace reálných situací,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

DUŠEK, K., VEČEŘOVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-1620-6.
JIRÁK, R., BORZOVÁ, C., HOLMEROVÁ, I. *Demence a jiné poruchy paměti*. Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2454-6.
MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1399-3.
MARKOVÁ, E., VENGLÁŘOVÁ, M., BABIAKOVÁ, M. *Psychiatrická ošetrovatelská péče*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1151-6.
PAPEŽOVÁ, H. *Spektrum poruch příjmu potravy*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2425-6.
PETR, T., MARKOVÁ, E. a kol. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-4236-6.
RABOCH, J., PAVLOVSKÝ, P. *Psychiatrie*. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-156-0.
ŠLAISOVÁ, I. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. Hradec Králové: Nukleus, 2004.
TRACHTOVÁ, E. a kol. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. 3. vyd. Brno: NCO NZO 2013. ISBN 978-80-7013-553-2.

VYMĚTAL, J. et al. *Obecná psychoterapie*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0723-3.
VYMĚTAL, J. *Úvod do psychoterapie*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada 2010, ISBN 978-80-247-2667-0.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v neurologii	Kód modulu:	P – OPN 01
Nominální délka:	27 hodin (6/6/15)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P-BCH 01, P-BFY 01, P-RNM 01, P-FAR 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01		
Anotace modulu: Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, které postihují nervový systém a které výrazně ovlivňují kvalitu života člověka. Informuje rovněž o multidisciplinárním přístupu a odlišnostech individuální péče v oblasti různých forem zdravotní péče.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • objasní patofyziologii, etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii vybraných skupin neurologických onemocnění; • rozpozná charakteristické příznaky akutních onemocnění nervové soustavy, posoudí a vyhodnotí fyziologické funkce a jejich změny v závislosti na akutním stavu; • sleduje pacienta/klienta, uplatňuje přímé pozorování a používá přístrojovou techniku; • popíše vyšetřovací metody vztahující se ke konkrétnímu onemocnění, • připraví klienta/pacienta k vyšetření; • specifikuje potřeby klientů/pacientů vyšších věkových skupin a dokáže je uspokojit; • realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta; • provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • je schopen zhodnotit stav pacienta/klienta, vyhodnotí plnění stanovených cílů ošetrovatelské péče a předává informace dalším členům zdravotnického týmu; • edukuje pacienta/klienta v souvislosti se neurologickým onemocněním a vzhledem k jeho věku; • respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu ke pacientům/klientům neurologickými chorobami; • zvládá komunikaci s pacientem/klientem, vzhledem k základní diagnóze a věku; • orientuje se v psychosociální a etické problematice u pacienta/klienta s neurologickým onemocněním a u umírajících.			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Medicínský management Přednášky: Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v neurologii: poruchy vědomí; cévní onemocnění mozku; záchvatovitá onemocnění mozku; Parkinsonova choroba; roztroušená mozkomíšní skleróza;			

neuroinfekce;
onemocnění periferní nervové soustavy; neuromuskulární onemocnění.

Ošetrovatelský management

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, posouzení jeho aktuálních a potenciálních potřeb;
stanovení ošetrovatelských diagnóz;
stanovení cíle ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.

Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin neurologických onemocnění:

poruchy vědomí;
cévní onemocnění mozku;
záchvatovitá onemocnění mozku;
Parkinsonova choroba;
roztřesená mozkomíšní skleróza;
neuroinfekce;
onemocnění periferní nervové soustavy;
neuromuskulární onemocnění.

Nekontaktní hodiny výuky:

patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie základních skupin onemocnění v neurologii;
ošetrovatelská péče u vybraných skupin neurologických onemocnění.

Doporučené postupy výuky:

přednášky,
cvičení, seminář, diskuze,
semináře v podmínkách klinické praxe,
simulace reálných situací, kasuistiky.

Způsob ukončení: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

AMBLER, Z. *Základy neurologie*. Praha: Galén 2011, ISBN 978-80-726-2707-3.

BERLIT, P. *Memorix neurologie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1915-3.

KALVACH, P. *Mozkové ischemie a hemoragie*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2765-3.

KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. Praha: Grada 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

PFEIFFER, J. *Neurologie v rehabilitaci: pro studium a praxi*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1135-5.

SEIDL, Z. *Neurologie pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 9788024727332.

SEIDL, Z., *Neurologie pro studium i praxi*. 2. vyd. Grada 2015, ISBN 978-80-247-5247-1.

ŠEBLOVÁ, J., KNOR, J. *Urgentní medicína v klinické praxi lékaře*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4434-6.

TYRLÍKOVÁ, I. *Neurologie pro nelékařské obory*. Brno: NCO NZO, 2012, ISBN 978-80-701-3540-2.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o nemocné v onkologii a paliativní péči	Kód modulu:	P – OPO
Nominální délka:	42 hodin (8/6/28)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P-OSP 01, P – RNM 01		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako teoreticko-praktický. Informuje o významu primární a sekundární onkologické prevence, o etických a predispozičních faktorech a statistickém výskytu jednotlivých druhů nádorových onemocnění. Seznamuje s odlišnostmi a charakterem pracovišť pro péči a léčbu onkologicky nemocných. Poskytuje informace o jednotlivých klinických stavech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů/klientů změněných v souvislosti s onkologickým onemocněním, které významně ovlivňují kvalitu života onkologicky nemocného člověka a jeho rodiny. Na ošetrovatelskou péči o nemocného s onkologickými chorobami navazuje praktická část Paliativní péče. Seznamuje studenty s novými službami a typy zařízení, která spadají do oblasti následné péče, v níž je poskytována individuální ošetrovatelská péče nevléčitelně nemocným a umírajícím. Studenty vede k pochopení hospicové péče, která zajišťuje nemocným důstojné umírání, smíření a klidnou smrt, včetně opory jejich nejbližším příbuzným.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
• objasní patofyziologii, etiologii, symptomologii, diagnostiku a terapii onkologických onemocnění; • popíše vyšetřovací metody vztahující se k onkologickým onemocněním; • připraví pacienta/klienta k vyšetření; • specifikuje potřeby pacienta/klienta a jejich příbuzných; • zvládá komunikaci s pacientem/klientem a příbuznými; • provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • charakterizuje formy hospicové péče; • orientuje se v psychosociální a etické problematice pacienta/klienta s nevléčitelným onemocněním a u umírajících; • respektuje právní, etické a společenské normy ve vztahu k pacientům/klientům s onkologickým onemocněním a jejich příbuzným; • respektuje právní, etické a společenské normy v paliativní péči.			
Obsah modulu			
Kontaktní hodiny výuky:			
Medicínský management			
Přednášky:			
klinická klasifikace zhoubných nádorů;			
etiologie a prevence nádorového bujení;			
obecná symptomatologie;			
diagnostika nádorů;			
terapie zhoubných nádorů a její nežádoucí účinky;			

paliativní péče; právní, etické a společenské normy v paliativní péči. Ošetrovatelský management: Cvičení: ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s onkologickým onemocněním; ošetrovatelský proces u pacienta/klienta v terminálním stádiu a hospicová péče; psychosociální a etické aspekty nádorových onemocnění; komunikace s klientem/ příbuzným. Nekontaktní hodiny výuky: klinická klasifikace zhoubných nádorů; etiologie a prevence nádorového bujení; diagnostika a terapie nádorů; ošetrovatelský proces u pacienta/klienta s onkologickým onemocněním, v terminálním stádiu.
Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, seminář, diskuze, konzultace, řízené samostudium, multimediální technika.
Způsob ukončení: Z, KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: ADAM, Z., KREJČÍ, M., VORLÍČEK, J. <i>Obecná onkologie</i>. 1. vyd. Praha: Galén, 2011, ISBN 978-80-7262-715-8. ADAM, Z., KREJČÍ, M., VORLÍČEK, J. <i>Speciální onkologie: příznaky, diagnostika a léčba maligních chorob</i>. 1. vyd. Praha: Galén, 2010, ISBN 978-80-7262-648-9. DOENGES, M., MOORHOUSE, M. <i>Kapesní průvodce zdravotní sestry</i>. 2.vyd. Praha: Grada 2001. ISBN 80-247-0242-8. HAKL, M. <i>Léčba bolesti: současné přístupy k léčbě bolesti a bolestivých syndromů</i>. 2., dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013, ISBN 978-80-204-2902-5. HERDMAN, T., KAMITSURU, S. <i>Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017</i>. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-5412-3. KRŠKA, Z., HOSKOVEC, D., PETRUŽELKA, L. <i>Chirurgická onkologie</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-4284-7. MARKOVÁ, M. <i>Sestra a pacient v paliativní péči</i>. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3171-1. O'CONNOR, M., ARANDA, S. <i>Paliativní péče: pro sestry všech oborů</i>. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2005, ISBN 80-247-1295-4. SVATOŠOVÁ, M. <i>Hospice a umění doprovázet</i>. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2011. IBSN 978-80-7195-580-1 THEOVA, A. <i>Paliativní péče a komunikace</i>. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007, ISBN 978-80-87029-24-4.

VORLÍČEK,J., ABRAHÁMOVÁ,J., VORLÍČKOVÁ,H. *Klinická onkologie pro sestry*. 2. vydání Praha: Grada 2012. ISBN 8024777681

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče o seniory	Kód modulu:	P – OPS 01
Nominální délka:	34 hodin (4/4/26)	Počet kreditů:	2
Typ modulu:	Povinný – teoreticko – praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P-OVP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01		
Anotace modulu: Předmět je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako teoreticko – praktický celek. Seznamuje studenty s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • dokáže specifikovat životní etapu stáří (fyzické, psychické a sociální změny), uvede věkovou klasifikaci; • vysvětlí zvláštnosti klinického obrazu, průběhu chorob a farmakoterapie ve stáří; • popíše jednotlivé symptomy a syndromy vyskytující se v preseniu a sénii; • charakterizuje specifika rehabilitačního ošetrovatelství u seniora; • vysvětlí hodnotící škály užívané v jednotlivých oblastech; • zvládá komunikaci s pacientem/klientem; • orientuje se v psychosociální a etické problematice seniora; • specifikuje potřeby pacientů/klientů; • provede posouzení, formuluje ošetrovatelské diagnózy, stanoví cíle ošetrovatelské péče a naplánuje strategie a intervence nutné k jejich vyřešení; • edukuje seniora			
Obsah modulu Kontaktní hodiny výuky: Přednášky: klasifikace stáří z pohledu ontogenetického vývoje; psychické, fyzické a sociální zvláštnosti ve stáří; zvláštnosti klinického obrazu, farmakoterapie ve stáří; hodnotící škály užívané v jednotlivých oblastech péče; sociální problematika péče o seniory. Cvičení: ošetrovatelský proces u pacienta/klienta – seniora; rehabilitační ošetrovatelství, alternativní přístupy v péči o seniora; etická problematika péče o starého člověka, problematika osamělého, týraného a zneužívaného seniora; zvláštnosti edukace pacienta/klienta seniora, zvláštnosti ošetrovatelské péče o seniory; odlišnosti potřeb pacientů/klientů vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování; alternativní přístupy v péči o pacienta/klienta seniora v ambulantním a lůžkovém zařízení;			

etická problematika péče o starého člověka, problematika osamělého, týraného pacienta/klienta, sociální problematika péče o seniory; zvláštnosti edukace pacienta/klienta seniora; zvláštnosti ošetrovatelské péče v komunitní péči; cílové skupiny komunitní péče. Nekontaktní hodiny výuky: psychické, fyzické a sociální zvláštnosti ve stáří; sociální problematika péče o seniory; ošetrovatelský proces u pacienta/klienta – seniora; hodnotící škály užívané v jednotlivých oblastech péče.
Doporučené postupy výuky: přednáška, cvičení, seminář, diskuze, procvičování, řízené seminární práce.
Způsob ukončení: KZ
Hodnocení výsledků studentů: Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.
Doporučená literatura: HERDMAN, T., KAMITSURU, S. <i>Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017</i>. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-5412-3. KALVACH, Z. <i>Geriatrické syndromy</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2490-4. KALVACH, Z. <i>Křehký pacient a primární péče</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4026-3. KLEVETOVÁ, D., DLABALOVÁ, I. <i>Motivační prvky při práci se seniory</i>. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2169-9. MALÍKOVÁ, E. <i>Péče o seniory v pobytových a sociálních zařízeních</i>. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3148-3. SCHULER, M., OSTER, P. <i>Geriatric od A do Z</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3013-4. VENGLÁŘOVÁ, M. <i>Problematické situace v péči o seniory</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech	Kód modulu:	P-OKO 01
Nominální délka:	42 hodin (6/8/28)	Počet kreditů:	3
Typ modulu:	Povinný – teoreticko-praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P-ANF 01, P-PAT 01, P-KLP 01, P – ODP 01, P-OSE 01, P-OPP 01, P- OSP 01, P – RNM 01		
Anotace modulu v oftalmologii: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetrovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o zrak a zabránění vzniku vážnějšího zrakového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s očním onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné a zrakově postižené v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.			
Anotace modulu v otorinolaryngologii: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetrovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o sluch a zabránění vzniku vážnějšího sluchového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné s poruchami sluchu a onemocněním sluchových orgánů v rámci ambulantních a lůžkových zdravotnických služeb.			
Anotace modulu v dermatovenerologii: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s klinickými stavy z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními postihujícími kůži a pohlavní orgány a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.			
Anotace modulu ve stomatologii: Předmět je koncipován jako teoretický. Rozšiřuje medicínské poznatky v oblasti profesionálního klinického ošetrovatelství v oblasti péče o dutinu ústní. Seznamuje s preventivní péčí ve stomatologii u dětí a dospělých a nejčastějšími klinickými stavy a onemocněními dutiny ústní.			
Předpokládané výsledky modulu: Student: • objasní patofyziologii základních onemocnění ve vybraných klinických oborech; • popíše principy vyšetřovacích metod a dokáže vysvětlit jejich podstatu a nároky na pacienta/klienta v návaznosti na lékařskou informaci; • vysvětlí etiologii, symptomatologii, diagnostiku a terapii základních onemocnění; • realizuje ošetrovatelský proces u klienta/pacienta s onemocněními ve vybraných oborech; • je schopen zjistit ošetrovatelskou anamnézu, formulovat ošetrovatelské diagnózy, stanovit cíl ošetrovatelské péče a naplánovat ošetrovatelské strategie a intervence nutné k jejich vyřešení;			

- je schopen zhodnotit celkový stav pacienta/klienta, vyhodnotit splnění cílů ošetrovatelské péče a předávat informace dalším členům zdravotnického týmu;
- je schopen odpovídajícím způsobem edukovat pacienta/klienta s onemocněními ve vybraných oborech v léčbě a režimových opatřeních;
- dokáže poskytnout radu v problematice kompenzačních pomůcek a poradenských center.

Obsah modulu

Kontaktní hodiny výuky:

Medicínský a ošetrovatelský management

Přednášky:

Patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vybraných oborech:

v oftalmologii:

vrozené vady oka;
zánětlivá onemocnění oka;
refrakční vady, astigmatismus;
nemoci okohybných svalů a nervů;
katarakta a glaukom;
úrazy v oblasti oka a jejich prevence;
neurooftalmologie;
slabozrakost a slepota, sociální a pracovní důsledky.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění:
refrakční vady;
slabozrakost a slepota, sociální a pracovní důsledky;
úrazy v oblasti oka.

Přednášky:

v otorinolaryngologii:

zánětlivá onemocnění v otolaryngologii - onemocnění hrtanu, hltanu, středouší, nosu a vedlejších dutin nosních;
nádorová onemocnění;
poruchy hlasu a řeči;
poruchy sluchu, hluchota;
poruchy sluchově rovnovážného ústrojí;
úrazy a cizí tělesa, prevence úrazů, epistaxe;
vzdělávání a pracovní uplatnění neslyšících, zákon o znakové řeči.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění:
poruchy hlasu a řeči;
poruchy sluchu, hluchota;
úrazy a cizí tělesa, epistaxe.

Přednášky:**v dermatovenerologii:**

pyodermie, virová, mykotická a parazitární onemocnění kůže;
dermatitidy a ekzematická onemocnění;
psoriasis vulgaris;
kožní névy, prekancerózy a nádorová onemocnění kůže;
poruchy trofiky kožního krytu na dolních končetinách;
onemocnění mazových žláz;
sexuálně přenosná onemocnění a jejich prevence.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
Zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění.

Přednášky:**ve stomatologii:**

zánětlivá onemocnění v dutině ústní;
nádorová onemocnění;
úrazy čelistí a zubů;
zubní kaz;
parodontologie.

Cvičení:

základní posouzení aktuálního stavu klienta/pacienta v závislosti na základní diagnóze, stanovení ošetrovatelských diagnóz, cílů ošetrovatelské péče a plánování ošetrovatelských aktivit;
realizace a vyhodnocení splnění cílů;
edukace klienta/pacienta.
prevence zubního kazu;
úrazy čelistí a zubů.

Nekontaktní hodiny výuky:

patofyziologie, etiologie, symptomatologie, diagnostika a terapie u základních skupin onemocnění ve vybraných oborech – v oftalmologii, otorinolaryngologii, dermatovenerologii a stomatologii;
ošetrovatelské péče u vybraných skupin onemocnění v oftalmologii, otorinolaryngologii, dermatovenerologii a stomatologii

Doporučené postupy výuky

přednášky, cvičení, semináře, diskuze,
interview s klientem, pacientem a jeho rodinou,
demonstrace, procvičování dovedností,
řízené samostudium.

Způsob ukončení: KZ**Hodnocení výsledků studentů:**

Obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

ASTL, J. *Otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku – učební texty pro bakaláře oboru ošetrovatelství*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2053-4.
JIRÁSKOVÁ, M. *Dermatovenerologie*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0636-4.

MAZÁNEK, J. a kol. *Stomatologie*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4865-8.

NOVÁKOVÁ, I. *Ošetrovatelství ve vybraných oborech*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3422-4.

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-404-0.

ŠERÝ, J. *Kompendium stomatologie I*. Praha: Triton, 2012. ISBN 978-80-7387-543-5.

ŠLAPÁK, I. A kol. *Dětská otorinolaryngologie*. Mladá fronta, 2013. ISBN 978-80-204-2900-1.

ŠTORK, J. a kol. *Dermatovenerologie*. Praha: Galén, 2008. ISBN 978-80-7262-371-6.

VLKOVÁ, E., PITROVÁ, Š., VLK, F. *Lexikon očního lékařství*. Brno: František Vlk, 2008. ISBN 978-80-239-8906-9.

Vyšší odborná škola zdravotnická			
Vzdělávací program:	Diplomovaná všeobecná sestra		53-41-N/1.
Název modulu:	Odborná praxe	Kód modulu:	P – ODP 01
Nominální délka:	58 týdnů /2320 hodin	Počet kreditů:	85
Typ modulu:	Povinný - praktický	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	P – OSP 01, P – OSE 01, P-OPP 01, P – OVZ 01, P – KOM 01, P – OVP 01, P – ZDP 01, P – ANF 01, P – KLP 01, P – INF 01, P – PAT 01, P – RNM 01, P – FIE 01, P – PRP 01, P – MII 01		
Anotace modulu:			
Modul je koncipován jako praktický, probíhá podle plánu praktické výuky, formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízeních teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o klienty/pacienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích pod vedením odborného pedagogického pracovníka, zdravotnického pracovníka – všeobecné sestry nebo mentora ze zdravotnického zařízení. Pedagogický pracovník praktického vyučování se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu odpovídá za kvalitu odborné praxe studentů. Výkony prováděné na odborné praxi jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry, který připravuje vyšší odborná škola. Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetrovatelské intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci učebního plánu. Cílem modulu je vést studenty k poskytování komplexní ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů. Odborná praxe probíhá v jednotlivých obdobích a o prázdninách v přirozených podmínkách pracovišť poskytujících zdravotní, sociální a terénní péči na základě smlouvy uzavřené mezi školou a zdravotnickým nebo jiným zařízením.			
Předpokládané výsledky modulu:			
Student:			
• poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči o klienta/pacienta metodou ošetrovatelského procesu v rozsahu činností kompetence všeobecné sestry; • dokáže znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty použít v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta.			
Pracoviště odborné praxe:			
Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno.			
1. Typy pracoviště: zařízení ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb.			
2. Náležitosti pracoviště: vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, splňuje kritéria v oblasti technického zázemí a kvality ošetrovatelské péče celého týmu (ošetrovatelská dokumentace, uplatňování metody ošetrovatelského procesu). Jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění odborné praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.			
3. Odborná praxe je organizována jako souvislý blok a probíhá na smluvních pracovištích školy pod dohledem odborných vyučujících nebo zdravotnických			

pracovníků se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, kteří jsou v pracovně právním vztahu ke škole.

Obsah modulu:

Realizovat odbornou praxi na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Při výběru pracovišť odborné praxe v jednotlivých ročnících postupovat v souladu s odučenými moduly

Pracoviště prevence (krizová centra, poradenská centra...)	2 týdny
Interní oddělení	10 týdnů
Chirurgické oddělení (ambulance, operační sály)	10 týdnů
Gynekologicko – porodnické oddělení	1 týden
Dětské oddělení	3 týdny
Zařízení následné péče (LDN, D pro seniory, hospic...)	2 týdny
Zařízení terénní péče (agentury domácí péče)	3 týdny
Neurologické oddělení	2 týdny
Geriatrické oddělení	2 týdny
Psychiatrické oddělení (ambulance), gerontopsychiatrické oddělení	2 týdny
Onkologické oddělení	2 týdny
Pracoviště akutní péče (akutní příjem, JIP, ARO, DJ...)	5 týdnů
Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.)	14 týdnů

Celkem: **58 týdnů**

1. ročník

Předpokládané výsledky:

Student:

- se orientuje ve struktuře služeb v rámci ambulantní péče, jednotlivých formách ošetrovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče; dokáže zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví;
- se orientuje ve struktuře nemocničních služeb a jejich odborných odděleních, dokáže zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince;
- je schopen využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové;
- využívá a prohlubuje komunikativní dovednosti;
- se orientuje v základní ošetrovatelské dokumentaci;
- zdokonaluje základní ošetrovatelské dovednosti na základních odděleních v rámci lůžkových služeb;
- zdokonaluje zhodnocení aktuálního zdravotního stavu pacientů/klientů, identifikování jejich základních potřeb i plánování ošetrovatelských intervencí související s uspokojováním individuálních potřeb;
- se orientuje v zařízeních, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby.

Praxe v zimním období vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví SZO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a jednak na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických, terapeutických činností v ambulantních a lůžkových zdravotnických službách. Studenti se seznámí se strukturou služeb v rámci ambulantní péče, jednotlivými formami ošetrovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí

vyskytují, s potřebou preventivních opatření a naučí se využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové. Naučí se základním ošetrovatelským dovednostem na základních odděleních v rámci lůžkových služeb. V letním období je praxe orientována na oblast lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetrovatelské péče.

Pracoviště:

- Pracoviště prevence	2 týdny
- Interní oddělení	3 týdny
- Chirurgické oddělení	3 týdny
- Zařízení následné péče	2 týdny
- Zařízení terénní péče	3 týdny
- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.)	3 týdny

Prázdninová odborná praxe (2 týdny):

- Interní oddělení	1 týden
- Chirurgické oddělení	1 týden

2. ročník

Předpokládané výsledky:

Student:

- prohlubuje schopnost hodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince;
- získává a upevňuje praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu;
- zdokonaluje osvojené základní ošetrovatelské dovednosti na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách v rámci lůžkových služeb (hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetrovatelské péče);
- je schopen pracovat s ošetrovatelskou dokumentací pacienta/klienta;
- prohlubuje a zdokonaluje základní komunikativní dovednosti.

Praxe je orientována na oblast ambulantních a lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními, dále se seznámí se službami a zařízeními, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Prohlubují schopnost zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska ošetrovatelské péče.

Pracoviště:

- Interní oddělení	2 týdny
- Chirurgické oddělení	2 týdny
- Geriatrické oddělení	1 týden
- Gynekologicko-porodnické oddělení	1 týden
- Dětské oddělení	3 týdny
- Pracoviště akutní péče	2 týdny
- Onkologické oddělení	2 týdny

- Pracoviště dle výběru školy	3 týdny
Prázdninová odborná praxe (2 týdny):	
- Interní oddělení	1 týden
- Chirurgické oddělení	1 týden
3. ročník Předpokládané výsledky: Student: • se orientuje v zařízeních, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby; • poskytuje péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů; • poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči metodou ošetrovatelského procesu; • prohlubuje a upevňuje znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče pacientům/klientům na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách; • dokáže znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty použít v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta; • prohlubuje a zdokonaluje komunikativní dovednosti. Praxe je orientována na oblast ambulantních, lůžkových a domácích služeb. Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů, dále pak na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách pracují metodou ošetrovatelského procesu. Prohloubí si znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče klientům/pacientům v zařízeních následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Edukují a provádějí zdravotní výchovu jednotlivců i skupin a přebírají odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči. Pracoviště: - Interní oddělení 2 týdny - Chirurgické oddělení 2 týdny - Neurologické oddělení 2 týdny - Geriatrické oddělení 1 týden - Psychiatrické oddělení 2 týdny - Pracoviště akutní péče 2 týdny - Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.) 5 týdnů	
4. ročník Předpokládané výsledky: Student: • prohlubuje si získané vědomosti a zdokonaluje praktické dovednosti; • na základě získaných znalostí poskytuje ošetrovatelskou péči klientům/pacientům metodou ošetrovatelského procesu - identifikuje potřeby klientů/pacientů, plánuje a realizuje ošetrovatelské intervence, umí vyhodnotit účinnost a efektivitu ošetrovatelské péče;	

- se orientuje v zařízeních, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby;
- poskytuje péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů;
- poskytuje komplexní ošetrovatelskou péči metodou ošetrovatelského procesu;
- prohlubuje a upevňuje znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče pacientům/klientům na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách;
- dokáže znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty použít v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby klienta/pacienta;
- prohlubuje a zdokonaluje komunikativní dovednosti.
- edukuje a provádí zdravotní výchovu jednotlivců i skupin a přebírá odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči.

Praxe je orientována na oblast ambulantních, lůžkových a domácích služeb. Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů, dále pak na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách pracují metodou ošetrovatelského procesu. Prohloubí si znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče klientům/pacientům v zařízeních následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Edukují a provádějí zdravotní výchovu jednotlivců i skupin a přebírají odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči.

Pracoviště:

- Interní oddělení	1 týden
- Chirurgické oddělení	1 týden
- Pracoviště akutní péče	1 týden
- Pracoviště dle výběru školy (podle zájmu studenta, podle zaměření absolventské práce, podle regionálních podmínek, zahraniční stáže atd.)	3 týdny

Doporučené postupy výuky:

odborná praxe v přímém kontaktu s klientem/pacientem;
konzultace;
řízené samostudium.

Způsob ukončení: Z, ZK

Hodnocení výsledků studentů:

obsah a způsob hodnocení studentů jsou definovány v klasifikačním řádu vyšší odborné školy a respektují požadavky platných právních dokumentů o vyšším odborném vzdělávání.

Doporučená literatura:

HERDMAN, T., KAMITSURU, S. *Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2015-2017*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5412-3.

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1830-9.

SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. et al. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-3421-7.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3420-0.

Další literatura dle praxe na aktuálním pracovišti.

